

REFERAT Magistraten 2022-25 d. 26-09-2022

Mødedato Mandag d. 26. september 2022 kl. 17:45

Mødested Udvalgsværelse 1

Indholdsfortegnelse

Meddelelser fra borgmesteren.....	3
Valg af nyt medlem til Valgbestyrelsen ved folketingsvalg, folkeafstemninger og EP-valg.....	4
Om foretræde for kommunalbestyrelse og stående udvalg.....	6
Forslag til beslutning fra forhenværende rådmand Thyge Enevoldsen om et § 17 stk. 4-udvalg for b	9
Forslag til beslutning fra kommunalbestyrelsesmedlem Anders Storgaard om fjernelse af overvågni	11
Udmøntning af ny lovgivning (DUT) og udgiftsneutrale omplaceringer.....	16
Kirkeligning 2023.....	19
Opfølgning på indsats mod socialt bedrageri i 2021 (Kontrolenheden).....	20
Indkøb af eldrevne biler til Frederiksberg Renovation.....	23
Velfærdsaftalen og frisættelse af områder.....	25
Orientering om Ankestyrelsens danmarkskort over klagesager på børne- og ungeområdet 2021.....	31
Godkende takst for frokostordning.....	34
Forslag til beslutning fra 1. viceborgmester Lone Loklindt og forhenværende kommunalbestyrelses	36
Orientering om status om oprettelse af 0. klasser til skoleåret 22/23.....	41
Forslag til beslutning fra forhenværende rådmand Mette Bram og kommunalbestyrelsesmedlem Sir	42
Forslag til beslutning fra rådmand Gunvor Wibroe og forhenværende 2. viceborgmester Michael Vi	45
Forslag til beslutning fra rådmand Jan E. Jørgensen om flere bænke langs den grønne sti.....	48
Regulativ for Husholdningsaffald og Regulativ for Erhvervsaffald til endelig vedtagelse.....	50
Affaldsgebyr 2023.....	53
Anlægsprojekt på Sylows Allé.....	59
Betty Nansens Allé - anlæg af skybrudsprojekt og vejareal nord for Lindehaven.....	61
Status på sagskompleks vedr. nedsivningsanlæg ved Skolen på Duevej.....	64
Lukket.....	66
Lukket.....	67

Punkt 289: Meddelelser fra borgmesteren

00.22.00-P35-2-22

Sagsfremstilling

a. Om ekstraordinært møde i Børneudvalget og dobbeltbehandling af dagsordenspunkt

En orientering om afholdelse af ekstraordinært møde i Børneudvalget med henblik på dobbeltbehandling af en sag om godkendelse af takst for frokostordning i dagtilbud, jf. Magistratens dagsordenspunkt til sag 300 blev taget til efterretning.

b. Affaldsgebyr 2023

En orientering om Forsyningstilsynets udgivelse af vejledning til beregning af markedspriser for indsamling af erhvervsaffald samt om forvaltningens beregning af affaldsgebyret for 2023 under henvisning til Magistratens sag 307 blev taget til efterretning.

c. Det Bæredygtige Forsamlingshus

En orientering om, at der er aktiviteter undervejs i Det Bæredygtige Forsamlingshus i relation til en reparationscafé under henvisning til Magistratens sag nr. 303 blev taget til efterretning.

d. Statistik for KBS-ordningens svartider

Magistraten tog en orientering om de gennemsnitlige svartider for henholdsvis enkle og komplekse spørgsmål for 2. kvartal 2022 til efterretning, idet det blev bemærket, at det tidligere er aftalt, at format mv. for KBS-spørgsmål skal drøftes på et kommende gruppeformandsmøde. Der skal også være en drøftelse af proces for og omfang af budgetspørgsmål i lyset af erfaringerne fra seneste budgetproces.

e. Retningslinjer for institutionsbesøg

En præcisering af retningslinjerne for institutionsbesøg, herunder om medbringelse af gæster på institutionsbesøg, besøg af borgere, der ikke er medlem af kommunalbestyrelsen, og om GDPR-reglerne, blev taget til efterretning med de faldne bemærkninger.

f. Kære af kendelse om sagsomkostninger i en forliget retssag

En orientering om kære af en kendelse i en forliget retssag, hvori Frederiksberg Kommune er pålagt at betale et større beløb i sagsomkostninger til modparten, blev taget til efterretning, idet Jan E. Jørgensen dog bemærkede, at Venstre var af principielle grunde imod, at forvaltningen havde kæret i den konkrete sag.

g. Personalenytt fra Sekretariatet i Kommunaldirektørens område

Magistraten tog personalenyhederne i Sekretariatet til efterretning om, at enhedschef Oluf Engberg vil varetage stillingen som afdelingschef for sekretariatet under afdelingschefs Brit Buchhaves barselsorlov, og at han endvidere vil varetage funktionen som fungerende juridisk chef fra den 3. oktober 2022, samt at Martin Jensen er ansat som ny kommunikations- og pressechef med virkning fra den 3. oktober 2022.

h. Skøjtebanen ved Frederiksberg Runddel

Forvaltningen blev anmodet om, at skøjtebanen indgår som del af en samlet sag om energibesparelser, som forelægges til næste magistratsmøde.

Punkt 290: Valg af nyt medlem til Valgbestyrelsen ved folketingsvalg, folkeafstemninger og EP-valg

84.01.00-A00-2-22

Resume

Kommunalbestyrelsen skal vælge et nyt medlem til Valgbestyrelsen ved folketingsvalg, folkeafstemninger og EP-valg, idet et af de medlemmer, der er valgt, opstiller i Københavns Storkreds til det folketingsvalg, der skal holdes senest den 4. juni 2023.

Beslutning

Magistraten indstiller, at kommunalbestyrelsen vælger et nyt medlem til Valgbestyrelsen ved folketingsvalg, folkeafstemninger og EP-valg for resten af funktionsperioden indtil 31. december 2025, idet CV-gruppen indstiller Anders Storgaard.

Indstilling

Kommunaldirektørområdet indstiller, at kommunalbestyrelsen vælger et nyt medlem til Valgbestyrelsen ved folketingsvalg, folkeafstemninger og EP-valg for resten af funktionsperioden indtil 31. december 2025.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen valgte på det konstituerende møde følgende som medlemmer og stedfortrædere i Valgbestyrelsen ved folketingsvalg, folkeafstemninger og EP-valg:

Medlemmer:

Borgmester
Michael Vindfeldt
(født medlem og formand)

Rådmand
Freja Fokdal
(næstformand)

2. viceborgmester, rådmand
Alexandre Dessoy

Kommunalbestyrelsesmedlem
Anja Lundtoft

Rådmand
Laura Lindahl

Stedfortrædere:

Kommunalbestyrelsesmedlem
Malte Mathies Løcke

1. viceborgmester, rådmand
Lone Loklindt

Rådmand
Helle Sjelle

Rådmand
Mette Bang Larsen

Rådmand
Merete Winther Hildebrandt

Det fremgår af folketingsvalglovens § 27, at "Ingen, der er opstillet som kandidat i storkredsen, kan vælges som medlem eller stedfortræder til Valgbestyrelsen."

Ifølge Indenrigs- og Boligministeriets vejledning om afholdelse af folketingsvalg skal der - hvis det efter valget af Valgbestyrelse står klart, at et medlem eller en stedfortræder opstiller til folketingsvalget - vælges nyt medlem/ny stedfortræder.

Rådmand Laura Lindahl har bekræftet, at hun opstiller i Københavns Storkreds til det kommende folketingsvalg.

Kommunalbestyrelsen skal derfor vælge et nyt medlem til valgbestyrelsen.

Det tilkommer CV-gruppen at vælge medlem. Såfremt gruppen vælger nuværende stedfortræder som medlem, skal gruppen vælge en ny stedfortræder.

Det bemærkes, at rådmand Laura Lindahl er inhabil ved sagens behandling, jf. den kommenterede styrelseslov.

Økonomi

Ingen.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Magistraten, Kommunalbestyrelsen

Punkt 291: Om foretræde for kommunalbestyrelse og stående udvalg

00.00.00-A00-33-22

Resume

Kommunalbestyrelsen tiltrådte den 25. april 2022 en flertalsindstilling fra Magistraten om at afskaffe spørgetiden for kommunalbestyrelsen med virkning fra den 16. maj 2022 og erstatte den med en mulighed for et månedligt foretræde for de stående udvalg og en mulighed for lukket foretræde for kommunalbestyrelsen en gang i kvartalet. I denne sag præsenteres et forslag til et nyt koncept for foretræde og retningslinjer ”Foretræde i Frederiksberg Kommune”.

Beslutning

Magistraten indstiller:

1. at det beskrevne koncept i sagsfremstillingen for foretræde og vedhæftede udkast til retningslinjer om ”Foretræde i Frederiksberg Kommune” godkendes.
2. at den tiltænkte evaluering af konceptet i foråret 2023 skydes til sommeren 2023.

Indstilling

Direktionen indstiller:

- at det beskrevne koncept i sagsfremstillingen for foretræde og vedhæftede udkast til retningslinjer om ”Foretræde i Frederiksberg Kommune” godkendes.
- at den tiltænkte evaluering af konceptet i foråret 2023 skydes til sommeren 2023. .

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen tiltrådte den 25. april 2022 en flertalsindstilling fra magistraten om at afskaffe spørgetiden for kommunalbestyrelsen med virkning fra den 16. maj 2022 og erstatte den med en mulighed for et månedligt foretræde for de stående udvalg og en mulighed for lukket foretræde for kommunalbestyrelsen en gang i kvartalet og med en anden placering, således at borgerne får mulighed for at tale fra salen og således, at den nye ordning evalueres i foråret 2023.

Formålet med foretrædeordningen er at skabe et rum for dialog mellem borgere og politikere, hvor de fremmødte kan fortælle om deres holdning og perspektiver til et emne eller et forslag, som hører under kommunalbestyrelsens eller et stående udvalgs ansvarsområde og i tilknytning hertil give politikere mulighed for at stille uddybende og afklarende spørgsmål og dermed mulighed for en kort dialog med borgeren om emnet. Foretrædeordningen kan tillige tjene som inspiration til politikudvikling.

I denne sag præsenteres et koncept for afvikling af foretræde for kommunalbestyrelsen og de stående udvalg og forslag til retningslinjer for ordningen. Udkast til retningslinjer ”Foretræde i Frederiksberg Kommune” er vedlagt som bilag.

Efter den gældende forsøgsordning med foretræde for de stående udvalg kan både enkeltpersoner og mindre grupper af personer med bopæl i Frederiksberg Kommune anmode om møde med udvalget om et aktuelt eller relevant emne inden for udvalgets område. Udvalget træffer herefter beslutning om, hvorvidt der skal holdes møde, og om hvordan mødet holdes. Der er mulighed for at fremføre synspunkter i sagen i op til 15 minutter, hvis anmodningen om foretræde imødekommes. Udvalgets medlemmer har mulighed for at stille spørgsmål, og der kan føres en kort dialog om sagen.

Udkast til nye retningslinjer indeholder ikke større indholdsmæssige ændringer, for så vidt angår foretræde for udvalg. Retningslinjerne for den gældende forsøgsordning er i overensstemmelse med kommunalbestyrelsens beslutning af 25. april 2022 blevet udbygget med foretræde for kommunalbestyrelsen. Retningslinjerne er dog justeret, så de matcher det koncept, der lægges frem i sagsfremstillingen og i et borgervenligt sprog, som giver svar på en række af de spørgsmål, som borgerne må have til ordningen.

Det er samlet set forvaltningens vurdering, at det nye koncept med mulighed for foretræde og et rum for dialog med kommunalbestyrelsen, hvor dialogen sker i salen og ikke fra tilhørerrækkerne, samlet styrker borgerdialogen.

Konceptet indebærer, at det enkelte foretræde for kommunalbestyrelsen som udgangspunkt kan vare 20-30 minutter og det samlede foretræde pr. mødeaften op til en time. Det vil sige, at der er mulighed for i hvert fald et foretræde pr. gang, dvs. i alt fire foretræder eller otte, hvis behov om året fra 2023. Foretræde vil som udgangspunkt foregå mellem kl. 18.30-19 (alternativt fra kl. 18.15, hvis behov), som er samme tidsrum, som spørgetiden – som udgangspunkt blev afviklet inden for - og som foretrædet afløser.

Foretræde for udvalg vil som hidtil at være på 15 minutter og tilsvarende med mulighed for tre foretræder pr. mødeaften i det enkelte udvalg, idet foretrædeordningen så starter her kl. 18.15.

Det er forvaltningens forslag, at udvalgsforetræder koncentrerer sig til de mandage, hvor der er kommunalbestyrelsesmøder, og hvor der ikke er det kvartalsvise foretræde for kommunalbestyrelsen. Dette af hensyn til afvikling af udvalgsaftener, hvor der efter gruppemøder fra kl. 16 er politiske udvalgsmøder i tidsrummet fra kl. 17-23, og hvor det vurderes vanskeligt også at nå at afvikle udvalgsforetræder, uden at det går ud over de politiske udvalgsmøder eller overskrider den samlede tidsramme fra 17-23.

Hvis udvalgsforetræde skal finde sted på kommunalbestyrelsesmødeaftener, må det naturlige udgangspunkt være, at foretræde finder sted mellem kl. 18.15-19. Dette giver plads til temamøder/gruppemøder eller ekstraordinære magistratsmøder og spisning i tidsrummet fra kl. 17-18.15.

Det foreslås at gøre foretrædet for kommunalbestyrelsen kvartalsvis fra november 2022, og herefter januar 2023, april 2023, juni 2023 og så fremdeles. De øvrige kommunalbestyrelsesmødeaftener kan dermed anvendes til udvalgsforetræde.

Forvaltningen foreslår til en model lyder således:

Hver måned kan der på kommunalbestyrelsesmandage ske foretræde. Én gang i kvartalet er der foretræde for kommunalbestyrelsen fra kl. 18.15 eller 18.30 til 19, og de øvrige kommunalbestyrelsesmødeaftener er der mulighed for udvalgsforetræder fra kl. 18.15-19 med en bred emnemæssig afgrænsning inden for udvalgenes ressortområder og svarende til praksis i dag. Den nuværende ordning ses ikke at have givet væsentlige udfordringer. Konkret med 12 kommunalbestyrelsesmøder årligt i 2022 giver det mulighed for foretræde for udvalg 8 gange årligt.

Der er foreslået 15 minutter afsat til hvert udvalgsforetræde, hvilket giver mulighed for 3 x 8 foretræder pr. år, altså 24 fra 2023, forudsat at der afsættes tid til foretræder i 45 minutter og holdes 12 møder i kommunalbestyrelsen også i 2023. Denne ramme må forventes at kunne rumme behovet for udvalgsforetræde.

Foretrædeordningen vil som hidtil ikke gælde for Magistraten under hensyn til, at Magistraten har få konkrete sager og primært har økonomi, planlægning af kommunes opgaver og løn- og personaleforhold som sit ressortområde. Er der ønske om foretræde i disse sager, er det forvaltningens vurdering, at det mere hensigtsmæssigt sker for den samlede kommunalbestyrelse.

Magistraten vil ifølge konceptet skulle træffe afgørelse om, hvorvidt foretræde for kommunalbestyrelsen skal finde sted, herunder om en henvendelse om foretræde i stedet skal gives til et stående udvalg. I forhold til hidtidig praksis indeholder konceptet en præcisering af, hvilke emner et foretræde kan handle om.

Det er således ikke muligt at få foretræde ved personsager, herunder konkrete personalesager i forhold til Frederiksberg Kommune. Det er også en del af konceptet, at borgere som udgangspunkt kun kan få foretræde én gang vedrørende et emne. Hvis et emne berører flere udvalg, er det dog muligt at få foretræde for de relevante udvalg. Forvaltningen vil i så fald undersøge muligheden for et fælles foretræde for flere udvalg samtidig. Der er altså ikke retskrav på foretræde for kommunalbestyrelsen eller et stående udvalg. Der vil som hidtil ikke blive truffet beslutninger ved et foretræde.

Foretræder for stående udvalg vil blive sekretariatsbetjent af områderne som hidtil. Foretræde for kommunalbestyrelsen vil blive sekretariatsbetjent af Jura i KDO med eventuelle bidrag fra områderne. Da formålet med foretræde er en uformel dialog med borgerne, vil forvaltningen således ikke udarbejde egentlige talepapirer til kommunalbestyrelsens medlemmer. Forvaltningens sekretariatsbetjening vil primært rette sig imod mødeledelsen af foretrædet, altså mod borgmesteren og udvalgsformanden, men forvaltningen vil naturligvis være repræsenteret ved foretrædet. Hvis der skulle opstå et særligt behov, kan borgmester eller udvalgsformanden bede om fx et kortfattet baggrundspapir om emnet.

Rent praktisk skal foretræde til kommunalbestyrelsen foregå fra mødesalen og ikke fra tilhørerpladserne, jf. beslutningen den 25. april 2022. Forvaltningen foreslår, at der bliver opstillet klapstole med foldbart bord til max. 4 personer i salen. Stolene vil blive båret ud, når foretrædet er afsluttet. Det er forvaltningens umiddelbare vurdering, at det ikke er nødvendigt med en mikrofon.

Foretrædet er lukket for offentligheden, men der som udgangspunkt ikke tavshedspligt om, hvad der foregår under foretrædet, medmindre dette direkte følger af lovgivningen. Det vil heller ikke blive gjort offentlig tilgængeligt, hvem der har søgt om foretræde. Sådanne anmodninger vil dog være undergivet aktindsigt,

I sagen fra 25. april 2022 besluttede kommunalbestyrelsen tillige, at der skulle ske en øget kommunikationsindsats for at markedsføre muligheden for foretræde for henholdsvis kommunalbestyrelse og stående udvalg og derigennem give borgerne kendskab til de ændrede og bedre muligheder, der er for foretræde.

Det er forvaltningens forslag, at den nye ordning efter kommunalbestyrelsens godkendelse bliver kommunikeret i form af en kickoff-kampagne via:

- Annonce i lokalavisen
- Frederiksberg Kommunes Facebookside
- Frederiksberg.dk

Derudover vil muligheden for foretræde løbende blive kommunikeret i infoannoncen i FrederiksbergLIV, på standere foran og bag rådhuset samt som nyhed på kommunens hjemmeside en gang om måneden.

Det kvartalsvise foretræde for kommunalbestyrelsen vil derudover blive annonceret på kommunens facebookside sammen med en henvisning til ordningen om foretræde for de stående udvalg.

Foretræde for de stående udvalg kan gennemføres efter de nye retningslinjer fra december 2022.

Foretræde for kommunalbestyrelsen kan finde sted fra fjerde kvartal forud for kommunalbestyrelsens møde den 14. november 2022.

Ordningen vil blive evalueret bl.a. på baggrund af en kort spørgeskemaundersøgelse blandt borgere og politikere, som har deltaget i ordningen. Evalueringen vil tage udgangspunkt i omfanget af benyttelse af ordningen og de administrative og økonomiske konsekvenser af ordningen, og navnlig om ordningen har fungeret som en hensigtsmæssig uformel ramme for dialog mellem borgere og politikere. Evalueringen var oprindeligt tiltænkt at skulle evalueres i foråret 2023, men henset til, at ordningen først vil komme i gang i efteråret, foreslås den nu evalueret i sommeren 2023, så der er tilstrækkeligt grundlag for en evaluering.

Økonomi

Ingen umiddelbare, men endelig opgørelse afventer evaluering i foråret 2023, idet der kan blive øgede vagtudgifter til Rådhuservice .

Borgmesterpåtegning

Ingen.

Behandling

Magistraten og kommunalbestyrelsen.

Bilag

Foretræde i Frederiksberg Kommune- koncept

Punkt 292: Forslag til beslutning fra forhenværende rådmand Thyge Enevoldsen om et § 17 stk. 4-udvalg for biodiversitet

00.01.00-A00-49-21

Resume

Kommunalbestyrelsen oversendte den 30. august 2021 et forslag til magistraten fra forhenværende rådmand Thyge Enevoldsen om at nedsætte et § 17, stk. 4-udvalg med henblik på at udarbejde en handleplan for bynatur og biodiversitet. Magistraten udsatte sagen den 7. februar 2022 (jvf. bilag 1), idet det af forvaltningen igangsatte arbejde med at udarbejde en handleplan for bynatur og biodiversitet afventes. Handleplanen, i form af en årsrapport, har været forelagt Miljø-, Bynatur og Mobilitetsudvalget den 22. august 2022. Med denne sag forelægger forvaltningen en indstilling om, at forslaget ikke tiltrædes.

Beslutning

Magistraten sendte sagen retur til forvaltningen, idet sagen skal beskrive de økonomiske konsekvenser, såfremt beslutningsforslaget tiltrædes.

Indstilling

Kommunaldirektørområdet og By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller, at forslaget om nedsættelse af et § 17, stk. 4-udvalg ikke tiltrædes.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen oversendte den 30. august 2021 et forslag til magistraten fra rådmand Thyge Enevoldsen om at nedsætte et § 17, stk. 4-udvalg for biodiversitet:

"Enhedslisten foreslår, at der nedsættes et hurtigt arbejdende § 17, stk. 4-udvalg med inddragelse af grønne organisationer, eksperter og borgere, med den opgave at udarbejde anbefalinger og forslag til kommunalbestyrelsen om en handlingsplan til styrkelse af bynatur og biodiversiteten i kommunen. Begrundelse: Med vedtagelsen af Frederiksberg Kommunes strategi for bynatur og biodiversitet tilbagestår opgaven med at udarbejde en handlingsplan, der kan udfylde strategien. Vi mener i Enhedslisten, at vi ved udarbejdelsen af denne plan skal udnytte de muligheder, der findes for at inddrage byens grønne organisationer, byens grønne ildsjæle, uddannelsesinstitutionerne og boligorganisationerne. Dette er specielt vigtigt, da byens borgere vil få stor betydning for, om en handlingsplan bliver en succes, dels fordi planen skal bæres igennem lokalt ud i byens rum og dels fordi, det vil være en forudsætning, at "byen" føler ejerskab til både strategi og handleplan."

Forvaltningen indstillede den 7. februar 2022, at magistraten ikke tiltrådte forslaget, da beslutningen om § 17, stk. 4-udvalg indirekte indgik i sagen om ny styrelsesvedtægt, som kommunalbestyrelsen 2. behandlede på mødet den 13. december 2021. Det fulgte af denne beslutning, at de eksisterende § 17, stk. 4-udvalg - erhvervsrådet og legatudvalget - fortsætter, ligesom det blev forudsat at etablere et nyt § 17, stk. 4-udvalg for turisme og iværksætteri. Hertil bemærkede forvaltningen, at der som led i kommunalbestyrelsens vedtagelse af "Strategi for bynatur og biodiversitet" den 14. juni 2021, var igangsat et arbejde med at udarbejde en handleplan for bynatur og biodiversitet.

Magistraten valgte at udsætte sagen den 7. februar (jvf. bilag 1), idet det af forvaltningen igangsatte arbejde med at udarbejde en handleplan for bynatur og biodiversitet afventes. Handleplanen i form af en årsrapport er nu udarbejdet og blev godkendt i Miljø-, Bynatur- og Mobilitetsudvalget den 22. august 2022.

Årsrapporten indeholder de strategiske målsætninger for området, som blandt andet fremgår af kommuneplanen og strategien for øget bynatur og biodiversitet. Herunder indeholder årsrapporten et afsnit om de samarbejder, der er igangsat på området, en redegørelse for biodiversitetsprojekter udført i 2021 og 2022, en analyse af hvilke biodiversitetspotentialer, der kunne iværksættes, en redegørelse for borgerinddragelse, erfaringsopsamling samt pejlemærker for bynatur og biodiversitetsprojekter. Der lægges således op til en fortsat inddragelse af eksperter på området i det videre arbejde, således at kommunes indsatser hele tiden kvalificeres.

På den baggrund indstilles det, at der ikke nedsættes et § 17, stk. 4-udvalg, men at inddragelse i det videre arbejde på området sker med behørig inddragelse af relevante interessenter.

Økonomi

Ingen som følge af denne indstilling

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Magistraten den 26. september, Kommunalbestyrelsen den 3. oktober.

Bilag

Bilag 1. Referat fra Magistratens behandling den 7. februar 2022

Punkt 293: Forslag til beslutning fra kommunalbestyrelsesmedlem Anders Storgaard om fjernelse af overvågningskameraer med sikkerhedsrisici

00.01.00-G01-101-22

Resume

Ved kommunalbestyrelsens møde den 25. april blev punkt 67 "Forslag til beslutning fra kommunalbestyrelsesmedlem Anders Storgaard om fjernelse af overvågningskameraer med sikkerhedsrisici" oversendt til behandling i Magistraten. Her blev forslaget drøftet og sagen udsat. Forvaltningen har undersøgt sagen yderligere og fremlægger forslag til beslutning.

Beslutning

Magistraten indstiller,

- At beslutningsforslagets punkt 1 tiltrædes
- At beslutningsforslagets punkt 2 ikke tiltrædes, idet risikoen ved at benytte de nævnte overvågningskameraer i lukkede netværk ifølge PETs sikkerhedsvurdering er minimal, og idet forslaget vil kræve finansiering.
- At beslutningsforslagets punkt 3 ikke tiltrædes, idet risikoen ved at benytte de nævnte overvågningskameraer i lukkede netværk ifølge PETs sikkerhedsvurdering er minimal, og idet forslaget vil kræve finansiering.

Indstilling

Kommunaldirektørområdet indstiller

- At beslutningsforslagets punkt 1 tiltrædes
- At beslutningsforslagets punkt 2 ikke tiltrædes, idet risikoen ved at benytte de nævnte overvågningskameraer i lukkede netværk ifølge PETs sikkerhedsvurdering er minimal, og idet forslaget vil kræve finansiering.
- At beslutningsforslagets punkt 3 ikke tiltrædes, idet risikoen ved at benytte de nævnte overvågningskameraer i lukkede netværk ifølge PETs sikkerhedsvurdering er minimal, og idet forslaget vil kræve finansiering.

Sagsfremstilling

Efter Magistratens drøftelse den 23. maj 2022 blev sagen udsat med henblik på fornyet vurdering i forvaltningen.

Forvaltningen har på baggrund af drøftelserne i Magistraten i juni 2022 kontaktet professor Jens Myrup Pedersen fra Cyber Security Group, Aalborg University Campus Copenhagen, med henblik på en vurdering af sikkerheden ved kinesiske overvågningskameraer i Frederiksberg Kommune. Jens Myrup Pedersen finder, at med den beskrevne eksisterende systemopsætning er risikoen for sikkerhedsbrud minimeret. Kommunen bør fortsat følge udviklingen, og sikre overvågning af netværk.

Der er i dag overvågning på kommunens netværk, så eventuelle forsøg på få adgang til data samt eventuelle sikkerhedsbrud overvåges og kan spores.

Forvaltningen har siden maj været i dialog med de lokationer i kommunen, der af forskellige årsager ikke var koblet til valgtcentralen. I dialogen indgår at finde det rigtige setup for netop den lokation - samt sikre at setuppet fremadrettet lever op til de nødvendige sikkerhedsforanstaltninger, herunder som minimum er på et lukket netværk.

Fællesrådgivningen for Børn og Unge, som er en af de lokationer, Forvaltningen har været i dialog med, ønsker et setup som giver mulighed for at optage samtaler. Inden dette idriftsættes skal det sikres, at data ligger på lukkede netværk samt at der opsættes kriterier for tilgang til data for relevante medarbejdere. Dertil skal der opsættes en sletteprocedure.

Forvaltningen fastholder sin indstilling på baggrund af ovenstående

Oprindelig sagsfremstilling:

Ved kommunalbestyrelsens møde den 25. april blev punkt 67 "Forslag til beslutning fra kommunalbestyrelsesmedlem Anders Storgaard om fjernelse af overvågningskameraer med sikkerhedsrisici" oversendt til behandling i Magistraten.

Beslutningsforslaget lyder

1. At Frederiksberg Kommune indfører et stop for køb af nye overvågningskameraer fra producentlande, som EU kendetegner som "systemiske rivaler" eller andre fremmede magter, hvor der er en sikkerhedsrisiko forbundet med køb fra.

2. At alle overvågningskameraer produceret af HIKvision og Dahua erstattes over en fireårig periode.
3. At arbejdet bør begyndes ved steder, hvor der kan være en særlig interesse fra fremmede magter såsom Frederiksberg Rådhus, hvor kameraerne bør fjernes øjeblikkeligt af hensyn til sikkerheden for vores lokaldemokrati.

Indledningsvis bemærkes, at der i Frederiksberg Kommune findes to hovedtyper af kameraopsætninger:

1. Kameraer tilkoblet Frederiksberg Kommunes Vagtcentral
2. Kameraer opsat på kommunens decentrale institutioner, som ikke er koblet til vagtcentralen, men i stedet håndteres på en lokal server administreret af institutionen selv.

I PETs sikkerhedsvurdering skelnes der mellem ”åbne” og ”lukkede” netværk. Risikoen for kompromittering er ifølge PET minimal i lukkede netværk, hvor kameraerne er opsat og anvendes i et lukket system og opdateringer sker offline. Det skyldes, at det er muligt, men markant sværere, for uvedkommende at tilgå et lukket netværk. Kameraerne koblet op via Frederiksbergs vagtcentral er på lukkede netværk.

Det eksisterende overvågningssetup for Frederiksberg Kommunes vagtcentral er:

- Kameraer, der kobles op til Frederiksberg Kommunes vagtcentral, kobles op på et lukket sikkerhedsnet, hvor sikkerhedsnettet aldrig har forbindelse til internettet.
- Alle kameraer opmærkes og sikkerhedsgodkendes for at komme på sikkerhedsnettet.
- Ingen ekstern installatør har adgang til Frederiksberg Kommunes vagtcentralers VMS.
- Ingen kameraer har WI-FI funktion.
- Ingen kameraer har Bluetooth.
- Ingen kameraer har mobil- eller app-adgang.

For så vidt angår kameraer på kommunens decentrale institutioner, der ikke er tilkoblet vagtcentralen, men håndteres på en lokal server, har forvaltningen ikke p.t. et samlet overblik, men er i gang med en kortlægning af omfang og eventuelle udfordringer.

Det drejer sig om ca. 20 lokationer med flere kameraer, hvoraf de fleste er koblet til internettet uden ekstra sikkerhed. Forvaltningen har været i dialog med lokationerne i forhold til at finde det rigtige setup for netop den lokation samt sikre at setuppet fremadrettet lever op til de ovenstående sikkerhedsforanstaltninger, herunder som minimum er på et lukket netværk.

Fællesrådgivningen for Børn og Unge ønsker et setup som giver mulighed for at optage samtaler. Inden dette idriftsættes skal det sikres, at data ligger på lukkede netværk samt opsættes kriterier for tilgang til data for relevante medarbejdere. Dertil skal der opsættes en sletteprocedure.

Forvaltningen har følgende bemærkninger til forslaget fra kommunalbestyrelsesmedlem Anders Storgaard:

Ad 1. ”At Frederiksberg Kommune indfører et stop for køb af nye overvågningskameraer fra producentlande, som EU kendetegner som ”systemiske rivaler” eller andre fremmede magter, hvor der er en sikkerhedsrisiko forbundet med køb fra.”

Frederiksberg Kommunes vagtcentral køber ikke længere nye overvågningskameraer fra producentlande, som EU kendetegner som ”systemiske rivaler” eller andre fremmede magter, hvor der er en sikkerhedsrisiko forbundet med køb fra landet.

Frederiksberg Kommunes vagtcentral har således ikke siden 2020 indkøbt eller opsat HIKvision-kameraer, og i 2021 stoppede indkøb af Dahua-kameraer, bl.a. fordi kameraerne ikke længere passede ind i det tekniske setup som udhængsarme m.v.

Udskiftning af defekte kameraer sker i dag til kameraer fra producentlande med lav sikkerhedsrisiko og med NDAA certificering (National Defense Authorization Act), primært mærket Avigilon fra Motorola Solutions, som er et amerikansk mærke.

På den baggrund indstilles det, at beslutningsforslagets punkt 1 tiltrædes og kommer til at gælde for alle kameraer, uanset om de er tilkoblet vagtcentralen eller ej.

Ad 2. *"At alle overvågningskameraer produceret af HIKvision og Dahua erstattes over en fireårig periode."*

Der sker ikke i dag en systematisk udskiftning, når udstyret når en bestemt alder, men først en udskiftning når kameraet er defekt eller teknisk utidssvarende. En forventet levetid på et overvågningskamera ligger i dag på over 5 år.

Forvaltningen har i forbindelse med besvarelse af KBS-spørgsmål fra Anders Storgaard (28. februar 2022) undersøgt den samlede pris for udskiftning af alle kinesiske overvågningskameraer (HIKvision og Dahua) tilknyttet vagtcentralen på en gang. Det fremgik, at den forventede udgift vil ligge på ca. 2 mio. kr.

Såfremt kameraerne i stedet skiftes over en 4-årig periode vurderes merudgiften at blive i størrelsesordenen ca. 1,5 mio. kr., idet ca. halvdelen af de eksisterende HIKvision kameraer forventeligt under alle omstændigheder vil skulle udskiftes i samme periode grundet alder. Beløbet er usikkert og med forbehold for eventuelle prisstigninger ved indkøb eller opsætning. Det bemærkes, at udgifterne til indhentning af tilbud, kortlægning af udskiftning, ekstern bistand til installation samt opsætning i dette scenarie samlet set vil være større end hvis kameraerne skiftes på en gang.

Der er ikke afsat midler på kommunens budget til at udskifte kameraer hurtigere end kameraernes levetid tilsiger, hvorfor merudgiften på 1,5 mio. kr. vil skulle finansieres.

For så vidt angår de kameraer på de decentrale institutioner, der ikke er tilkoblet vagtcentralen, er mærkerne ukendte. Det er derfor ikke muligt på det foreliggende grundlag at estimere udgiften til en evt. udskiftning af disse.

Det vurderes ud fra PETs anbefalinger, at der ikke foreligger en tilstrækkelig stærk sikkerhedsmæssig begrundelse for at iværksætte en udskiftning af kameraer over en 4-årig periode, men at den nuværende praksis med løbende udskiftning, når et kamera bliver for gammelt eller defekt, kan fastholdes.

I lyset af ovenstående indstilles det, at beslutningsforslagets punkt 2 ikke tiltrædes.

Ad 3. *"At arbejdet bør begyndes ved steder, hvor der kan være en særlig interesse fra fremmed magter såsom Frederiksberg Rådhus, hvor kameraerne bør fjernes øjeblikkeligt af hensyn til sikkerheden om vores lokaldemokrati."*

Risikoen for kompromittering af overvågningsystemet anses som nævnt ovenfor for at være minimal, da kameraerne på rådhuset såvel som de kameraer der er opsat gennem Frederiksberg Kommunes vagtcentral anvendes i et isoleret og lukket system uden internetadgang.

På rådhuset er der 12 udvendige og 32 indvendige kameraer af mærkerne HIKvision og Dahua. En samlet udgift for udskiftning af kameraer på rådhuset anslås til mellem 320.000 kr. og 350.000 kr. Der er ikke afsat midler i budgettet til en sådan udskiftning.

Med henvisning til at kameraer på Rådhuset anvendes i et lukket netværk, hvor risikoen ifølge PET er minimal, samt at der ikke er afsat midler til en udskiftning, indstilles det at beslutningsforslagets punkt 3 ikke tiltrædes.

Forvaltningen kontaktede på opfordring af Anders Storgaard i juni 2022 professor Jens Myrup Pedersen fra Cyber Security Group, Aalborg University Campus Copenhagen, med henblik på en vurdering af sikkerheden ved kinesiske overvågningskameraer i Frederiksberg Kommune. Jens Myrup Pedersen finder, at med det beskrevne eksisterende setup er risikoen for sikkerhedsbrud minimeret. Kommunen bør fortsat følge udviklingen, og sikre overvågning af netværk.

Der er i dag overvågning på kommunens netværk, så eventuelle forsøg på få adgang til data samt eventuelle sikkerhedsbrud overvåges og kan spores.

Det bemærkes afslutningsvis, at nærværende sag ikke dækker evt. kameraer opsat hos selvejende institutioner eller andre eksterne samarbejdspartnere. Det bemærkes også, at der i Frederiksberg Rådhuskælder er etableret overvågning opsat af lejerer, som administreres af lejerer selv og dermed ikke er knyttet til vagtcentralen.

Beslutningsforslaget i sin helhed:
(Pkt 67: Kommunalbestyrelsen, 25. april 2022)

Beslutningsforslaget blev oversendt til Magistraten.

"Det Konservative Folkeparti foreslår:

1. At Frederiksberg Kommune indfører et stop for køb af nye overvågningskameraer fra producentlande, som EU kendetegner som "systemiske rivaler" eller andre fremmede magter, hvor der er en sikkerhedsrisiko forbundet med køb fra.
2. At alle overvågningskameraer produceret af HIKvision og Dahua erstattes over en fireårig periode.
3. At arbejdet bør begyndes ved steder, hvor der kan være en særlig interesse fra fremmede magter såsom Frederiksberg Rådhus, hvor kameraerne bør fjernes øjeblikkeligt af hensyn til sikkerheden om vores lokaldemokrati.

Baggrund:

På Frederiksberg er 60 % af kommunens overvågningskameraer af mærket HIKvision eller Dahua. Alene på Frederiksberg Rådhus hænger der 15 kameraer fra mærket.

HIKvision er et selskab, der har tætte forbindelser til det kinesiske militær, og den kinesiske stat ejer direkte 40 % af firmaet og indirekte majoriteten af selskabet. Firmaet har derudover blandt andet produceret droner og militært udstyr til den kinesiske stat. Selskabet har været i offentlighedens søgelys, fordi de ifølge sikkerhedseksperter Jens Myrup Pedersen fra Aalborg Universitet kan have en bagdør, der kan bruges til at sende informationer tilbage til Kina, og i nogle af deres kameraer er også fundet ansigtsgenkendelsesteknologi, som er brugt til at overvåge kinesiske systemkritikere. Af samme grund er firmaet fuldstændigt sortlistet i USA.

Ifølge den kinesiske sikkerhedslov fra 2017 har kinesiske virksomheder, uanset hvor de befinder sig i verden, pligt til at bistå og rapportere til kinesiske myndigheder. Hvis de har muligheden for at masseovervåge, og Kina ønsker det, så er de dermed forpligtet til det.

Den 10. november blev PET anmodet af rigspolitiet om en vurdering af sikkerhedsrisici ved kameraer fra kinesiske producenter. Her bemærkes det, at FE generelt opfordrer til omtanke ved indkøb af overvågningsudstyr fra lande, der står uden for Danmarks normale sikkerhedspolitiske kreds. Baseret på vurderingen af sårbarheder fra den amerikanske National Vulnerability Database (NVD) og egne informationer bemærker PET sårbarheder ved mærkerne HIKvision og Dahua. De skelner dog mellem "åbne" og "lukkede" netværk, hvor risikoen ifølge PET er minimal i lukkede netværk, såfremt de anvendes i et lukket system, og opdateringer sker offline. Det skyldes, at det stadig er muligt, men markant sværere, at tilgå et lukket netværk. Kameraerne på Frederiksberg er ifølge forvaltningen på lukkede netværk. Det vurderes, at erstatning af alle kameraerne samlet set vil koste 2 millioner kroner.

I Viborg Kommune har man valgt at fjerne alle kameraerne fra disse mærker øjeblikkeligt, og efter opfordring fra sikkerhedstjenesten i USA blev kameraerne først forbudt i føderale bygninger i 2019 og senest i hele USA af en enstemmig kongres den 28. oktober 2021. Begrundelsen for deres beslutning var risikoen fra fremmede magter som disse udgør mod USA's nationale sikkerhed."

(Til udvalgsbehandling)

Økonomi

Såfremt beslutningsforslaget om 4-årig udskiftning tiltrædes, vil det indebære merudgifter på 1,5 mio. kr., som vil skulle finansieres.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Magistraten, kommunalbestyrelsen.

Historik

Indstilling 23. maj 2022, pkt. 167:

Kommunaldirektørområdet indstiller

- At beslutningsforslagets punkt 1 tiltrædes
- At beslutningsforslagets punkt 2 ikke tiltrædes, idet risikoen ved at benytte de nævnte overvågningskameraer i lukkede netværk ifølge PETs sikkerhedsvurdering er minimal, og idet forslaget vil kræve finansiering.
- At beslutningsforslagets punkt 3 ikke tiltrædes, idet risikoen ved at benytte de nævnte overvågningskameraer i lukkede netværk ifølge PETs sikkerhedsvurdering er minimal, og idet forslaget vil kræve finansiering.

Beslutning fra Magistraten 2022-25, 23. maj 2022, pkt. 167:
Magistraten udsatte sagen efter drøftelse.

Punkt 294: Udmøntning af ny lovgivning (DUT) og udgiftsneutrale omplaceringer

00.30.00-S00-9-22

Resume

Sagen indeholder tekniske korrektioner til budget 2022 og overslagsårene 2023-2026 i form af udmøntning af ny lovgivning (DUT), samt en række udgiftsneutrale omplaceringer. Der er tale om tekniske korrektioner til budgettet, som sikrer at Frederiksberg Kommunes budget følger de ændrede tekniske forudsætninger som fremgår af økonomiaftalten mellem KL og staten.

Beslutning

Magistraten indstiller,

1. at tekniske korrektioner til budgettet meddeles under serviceudgifter:

1. Korrektioner vedr. udmøntning af ny lovgivning (DUT) 3,7 mio. kr. i 2022, 6,4 mio. kr. i 2023, 34,6 mio. kr. i 2024 og 36,6 mio. kr. i 2025 og frem – jf. bilag 1
2. Korrektioner vedr. udgiftsneutrale omplaceringer i 2022 og frem – jf. bilag 1

2. at tekniske korrektioner til budgettet meddeles under budget under overførselsudgifter:

1. Korrektioner på overførsler vedr. udmøntning af ny lovgivning (DUT) -1,5 mio. kr. i 2022, -0,7 mio. kr. i 2023, -0,6 mio. kr. i 2024 og -1,1 mio. kr. i 2025 og frem – jf. bilag 1
2. Korrektion vedr. udgiftsneutrale omplaceringer i 2022 og frem – jf. bilag 1

3. at følgende tillægsbevillinger til budgettet meddeles under det brugerfinansierede område:

1. Merudgifter for 2,9 mio. kr. i 2022 - jf. bilag 1

4. at tekniske korrektioner meddeles med følgende modposter

1. For 2022 er modposten kassen med henvisning til korrektion af serviceramme og bloktilskud
2. Fra 2023 og frem er modposten på magistraten, hvor finansiering til foreløbig DUT-regulering blev afsat med 2. finansielle orientering om budget 2022 til efterfølgende udmøntning

Indstilling

Direktionen indstiller,

1. at tekniske korrektioner til budgettet meddeles under serviceudgifter:

1. Korrektioner vedr. udmøntning af ny lovgivning (DUT) 3,7 mio. kr. i 2022, 6,4 mio. kr. i 2023, 34,6 mio. kr. i 2024 og 36,6 mio. kr. i 2025 og frem – jf. bilag 1
2. Korrektioner vedr. udgiftsneutrale omplaceringer i 2022 og frem – jf. bilag 1

2. at tekniske korrektioner til budgettet meddeles under budget under overførselsudgifter:

1. Korrektioner på overførsler vedr. udmøntning af ny lovgivning (DUT) -1,5 mio. kr. i 2022, -0,7 mio. kr. i 2023, -0,6 mio. kr. i 2024 og -1,1 mio. kr. i 2025 og frem – jf. bilag 1
2. Korrektion vedr. udgiftsneutrale omplaceringer i 2022 og frem – jf. bilag 1

3. at følgende tillægsbevillinger til budgettet meddeles under det brugerfinansierede område:

1. Merudgifter for 2,9 mio. kr. i 2022 - jf. bilag 1

4. at tekniske korrektioner meddeles med følgende modposter

1. For 2022 er modposten kassen med henvisning til korrektion af serviceramme og bloktilskud.
2. Fra 2023 og frem er modposten på magistraten, hvor finansiering til foreløbig DUT-regulering blev afsat med 2. finansielle orientering om budget 2022 til efterfølgende udmøntning

Sagsfremstilling

I forbindelse med den økonomiaftale som KL og regeringen har forhandlet før sommerferien, er der en række tekniske korrektioner til budgettet i relation til ny lovgivning (DUT) som skal udmøntes. Derfor fremlægges korrektionerne nu i denne sag, men følger i øvrigt gældende praksis for indarbejdelse af ny lovgivning i kommunen. I samme ombæring medtages en række udgiftsneutrale omplaceringer, som er interne omplaceringer mellem områder eller udvalg. Omplaceringerne er alene af teknisk karakter.

Ift. overslagsårene 2023-2026 vil korrektionerne blive indarbejdet til 2. behandling af budget 2023.

Ny lovgivning (DUT)

Som en del af økonomiaftalen imellem KL og regeringen indgår hvert år DUT og andre reguleringer. DUT og andre reguleringer omtales også som Lov- og cirkulæreprogrammet. DUT står for det udvidede totalbalanceprincip og er kompensation fra staten for de nye opgaver, som ny lovgivning vedtaget af Folketinget pålægger kommunerne. Omvendt reduceres kommunernes budget, når opgaver reduceres eller bortfalder.

Økonomiaftalen 2023, der blev indgået imellem KL og regeringen i juni, indebærer en række tekniske ændringer i kommunernes budgetter. Disse ændringer omhandler ikke alene budget 2023 og følgende år, men har også betydning for budgettet i 2022.

På overførselsområdet er der i stort omfang taget højde for korrektionerne i løbet af 2022, og de er allerede indarbejdet i Frederiksberg Kommunes skøn for overførselsudgifter. Reguleringerne vil derfor blive tilført kassen, men der bør være opmærksomhed på, at der kan komme en efterregulering når den faktiske udvikling på området kendes, og yderligere reguleringer kan være en mulighed.

For en uddybning af korrektionerne fordelt på udvalg henvises til Tabel 1 og Tabel 2 og Bilag 1 og 2.

Udgiftsneutrale omplaceringer

Udover korrektioner som følge af DUT, er der en række udgiftsneutrale omplaceringer i budgettet. Det drejer sig om omplaceringer mellem udvalg eller områder, som er udgiftsneutrale for Frederiksberg Kommune.

Der er tale om rene tekniske korrektioner, hvor budgettet flyttes til der, hvor udgifterne rent faktisk afholdes. For en uddybning henvises til Bilag 1.

Herudover er der en tillægsbevilling vedrørende det brugerfinansierede om opkrævning af vejafvandingsbidrag, der er højere end budgetteret. Afgivelsen blev indmeldt til 2. forventede regnskab 2022, og skulle have været tillægsbevillet med modpost på kassen i den forbindelse, hvilket ikke skete. Det rettes der op i denne indstilling.

Økonomi

I Tabel 1 er vist de samlede tekniske korrektioner til budgettet for de enkelte udvalg.

Tabel 1: Tekniske ændringer af budget 2022 - serviceudgifter

Serviceudgifter (1.000 kr.)	Udgifter/ Indtægter	DUT	Udgiftsneutrale omplaceringer	I alt
Magistraten	U	897	346	1.243
Klima-, Plan- og Boligudvalget	U		-173	-173
Undervisningsudvalget	U			0
Ældre- og Omsorgsudvalget	U	884	-346	538
Kultur- og Fritidsudvalget	U			0
Børneudvalget	U I	479 -203		479 -203
Socialudvalget	U I	85	3.000 -3.000	3.085 -3.000
Miljø-, Bynatur- og Mobilitetsudvalget	U	724	173	897

Arbejdsmarkeds-, Vækst og Uddannelsesudvalget	U		0
Sundheds- og Forebyggelsesudvalget	U	816	816
By- og Erhvervsstrategisk Udvalg	U		0
I alt - tillægsbevillinger med modpost på kassen		3.682 0	3.682

Note: Afrundinger kan medføre at 'I alt' ikke stemmer overens med sum

Udmøntningen af DUT medfører at Frederiksberg Kommunes budget til serviceudgifter opskrives med 3,7 mio.kr. og servicerammen opskrives tilsvarende.

I Tabel 2 og Tabel 3 er vist de samlede tekniske korrektioner til budgettet for de udvalg der berøres på områder undtaget service og det brugerfinansierede område.

Tabel 2: Tekniske ændringer af budget 2022 – områder undtaget service

Områder undtaget service (1.000 kr.)	Udgifter/ Indtægter	DUT	Udgiftsneutrale omplaceringer	I alt
Børneudvalget	I	-1.540		-1.540
Socialudvalget	U		2.000	2.000
	I		-2.000	-2.000
I alt - tillægsbevillinger med modpost på kassen		-1.540	0	-1.540

Note: Afrundinger kan medføre at 'I alt' ikke stemmer overens med sum

Tabel 3: Tekniske ændringer af budget 2022 – Brugerfinansieret område

Områder undtaget service (1.000 kr.)	Udgifter/ Indtægter	Tillægsbevilling
Miljø-, Bynatur- og Mobilitetsudvalget	U	2.871
I alt - tillægsbevillinger med modpost på kassen		2.871

Note: Afrundinger kan medføre at 'I alt' ikke stemmer overens med sum

Borgmesterpåtegning

Nej.

Behandling

Magistraten 26. september 2022 og Kommunalbestyrelsen 3. oktober 2022.

Bilag

Bilag 1 DUT og tekniske korrektioner

Bilag 2 Fordeling af DUT 2022-2026

Punkt 295: Kirkeligning 2023

00.01.00-A00-16-22

Resume

Kommunalbestyrelsen forelægges provstiets budget. Provstiet ønsker uforandret kirkeskatteprocent på 0,5 pct. for 2023. Kommunalbestyrelsen skal behandle kirkeligningen, da det er Kommunalbestyrelsens kompetence at behandle sager om fastsættelse af skat i kommunen.

Beslutning

Magistraten indstiller at tage Provstiudvalgets budget for 2023, med uændret kirkeskatteprocent på 0,5 pct., til efterretning.

Magistraten indstiller endvidere, at fastsættelse af kirkeskatteprocenten sker i forbindelse med vedtagelsen af kommunens budget 2023.

Indstilling

Direktionen indstiller,

1. at Provstiudvalgets budget for 2023, med uændret kirkeskatteprocent på 0,5 pct., tages til efterretning
2. at fastsættelse af kirkeskatteprocenten sker i forbindelse med vedtagelsen af kommunens budget 2023

Sagsfremstilling

Provstiet har d. 15. september 2022 fremsendt de kirkelige budgetter og den kirkelige ligning for 2023. Provstiet ønsker at fastholde kirkeskatteprocenten på de nuværende 0,5 pct. Provstiet har forudsat, at det er det statsgaranterede udskrivningsgrundlag, som er gældende.

Udskrivningsgrundlaget for den kirkelige ligning følger udskrivningsgrundlaget for den kommunale indkomstskat i forbindelse med valg af budgetteringsgrundlag. Det betyder, at det er Kommunalbestyrelsen, der i forbindelse med vedtagelse af budgettet for den kommunale indkomstskat afgør, om kirken skal anvende det statsgaranterede udskrivningsgrundlag, eller om kirken skal anvende det selvbudgetterede udskrivningsgrundlag.

Hvis Frederiksberg Kommune vælger at selvbudgettere udskrivningsgrundlaget i 2023 frem for det statsgaranteret udskrivningsgrundlag, vil kirken blive efterreguleret af staten i 2025.

Provenuet af den kirkelige ligning udbetales forskudsvis til kommunen af staten i tolvtedelsrater. Kommunen fordeler beløbet videre til fællesfonden, kirke- og præstegårdskasserne samt provstiudvalgskasserne.

Provstiet budgetterer med udgifter og hensættelser i 2023 på 87,5 mio. kr. En fastholdelse af den nuværende skatteprocent på 0,5 vil sikre et provenu på 87,5 mio. kr.

Økonomi

Sagen har ingen budgetmæssige konsekvenser for Frederiksberg Kommune, fordi kommunen alene administrerer den kirkelige ligning.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Magistraten og Kommunalbestyrelsen

Bilag

Bilag 1. Udmeldingsbrev af landskirkeskat og udligningstilskud 2023

Bilag 2. Provstiets budgetrammer i 2023

Punkt 296: Opfølgning på indsats mod socialt bedrageri i 2021 (Kontrolenheden)

32.45.04-G01-70-22

Resume

Magistraten bad på mødet den 9. maj 2022 om en sammenligning af indsatsen mod socialt bedrageri i 2021 i forhold til indsatsen i 2020.

Indsatsen i 2021 gav 3,8 mio. kr. mere end i 2020. Det skyldes særligt flere indtægter fra kontrolindsatsen på kontanthjælp.

Beslutning

Magistraten tog orienteringen til efterretning med de faldne bemærkninger.

Indstilling

Kommunaldirektørområdet indstiller, at magistraten tager orienteringen til efterretning

Sagsfremstilling

Magistraten bad på mødet den 9. maj 2022 om en sammenligning af 2021-indsatsen mod socialt bedrageri i forhold til indsatsen i 2020.

Indsatsen i 2021 gav 3,8 mio. kr. mere end i 2020. Det skyldes særligt flere indtægter fra kontrolindsatsen på kontanthjælp. Derudover er der en række andre bevægelser i form af færre indtægter fra kontrolindsatsen på revaliderings- og ressourceforløbsydelse samt sygedagpenge, og flere indtægter i kategorien Andet. Fælles for alle kontrolindsatserne er, at de opstår ud fra konkrete indberetninger, og det vurderes derfor at der er tale om naturlige udsving mellem kategorierne, som følge af variation i de indberetninger der er kommet ind til kontrolenheden.

Tabel 1. Sammenligning af effekt ved indsats mod socialt bedrageri 2020 og 2021 (kr.)

	2020	2021	Forskel
Kontanthjælp	9.117.873	13.004.261	3.886.388
Fleksjobydelse og førtidspension	0	247.006	13.414
Ledighedsydelse	0	205.224	205.224
Revaliderings- og ressourceforløbsydelse	1.528.450	529.704	-998.746
Sygedagpenge	1.328.484	916.000	-412.484
Økonomisk friplads	96.592	55.128	-41.464
Andet	461.347	1.598.648	1.137.301
I ALT	12.532.746	16.555.971	3.789.633

Forvaltningen bemærker, at der i optællingen af kategorien Andet indgår en gruppe af ydelser, som udbetales af Udbetaling Danmark. Effekten af kontrol på nogle af ydelserne under Andet er således ikke en indtægt for kommunen.

Økonomi

Sagen har ikke i sig nogen økonomiske konsekvenser

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Magistraten

Historik

Indstilling 9. maj 2022, pkt. 152:

Tidligere sagsfremstilling:

Direktionen indstiller,

At nedenstående opfølgning på indsats mod socialt bedrageri i 2021 tages til efterretning.

Kontrolenheden har i løbet af 2021 stoppet og/eller krævet sociale ydelser tilbagebetalt for mere end 16,5 mio. kr. Efter tilbagebetalt statsrefusion udgør den kommunale andel ca. 11,6 mio. kr.

I 2021 er der behandlet 177 sager om muligt misbrug af sociale ydelser. 65% af sagerne er opstartet på baggrund af henvendelser fra kolleger i andre dele af forvaltningen.

66% af kontrollsagerne er opstartet på kontanthjælpsområdet, og udgør ca. 79% af den samlede effekt af kontrolarbejdet.

I alt er der politianmeldt 17 sager.

Overordnet set fordeler effekten af kontrolarbejdet sig på disse ydelser:

Tabel 1 – Kontrolenhedens aktiviteter i 2021

Indsats

Kontanthjælp	13.004.261 kr.
Fleksjobydelse	247.006 kr.
Ledighedsydelse	205.224 kr.
Ressourceforløbsydelse	529.704 kr.
Sygedagpenge	916.000 kr.
Økonomisk friplads	55.128 kr.
Andet (fx udrejse eller enligforhold)	1.598.648 kr.
I alt	16.555.971 kr.

Det er erfaringen, at et tæt og koordineret samarbejde på tværs af afdelinger i kommunen har stor betydning for at løfte sager, hvor der er en risiko for, at borgere modtager sociale ydelser med urette. Dette samarbejde er løbende blevet udbygget.

Særlig indsats i 2021

Kontrolenheden har som tidligere år samarbejdet med politiet om borgere, som har relation til bande-rockermiljøet. I 2021 er der på foranledning af politiet sagsoplyst 13 sager.

I 2021 har der desuden været en særlig indsats for at få nedbragt antallet af ydelsesmodtagere på ukendt adresse. Kontrolenheden også på dette område haft et rigtig godt samarbejde med Jobcenteret og Ydelsesafdelingen i forbindelse med at fastslå, hvor borgere med ukendt adresse i kommunen reelt opholder sig.

Hver afdeling har aktivt og inden for deres respektive kompetencefelt bidraget, og sammen er det lykkedes at løfte flere sager, hvor borgere ellers i en årrække havde været registreret med ukendt adresse i kommunen.

Effekten af indsatsen har resulteret i, at antallet af ydelsesmodtagere på ukendt adresse i det seneste år er blevet reduceret fra 75 til 43 borgere. Det har efterfølgende vist sig, at de fleste af disse borgere har opholdt sig i andre kommuner.

Kommende indsats

Kontrolenheden samarbejder løbende med sygedagpenge-afdelingen om at afdække sager, hvor der er mistanke om, at borgere modtager sygedagpenge samtidig med, at de arbejder. Erfaringerne har været gode, og det har vist sig, at flere erhvervsdrivende har arbejdet samtidig med at have modtaget fuld lønkomensation i forbindelse med Corona-sygemeldinger.

Senere på året kommer kommunens Kontrolenhed til at kunne tilgå registersamkørte sager med afsæt i atypiske sygefraværs mønstre. Det kan fx være tilfældet, hvis der registreres et meget stort sygefravær i en virksomhed, hvor

samtligte medarbejdere i perioder er sygemeldt på samme tid, eller hvor sygedagpengerefusioner udgør en væsentlig del af en virksomheds samlede omsætning.

Kontrolheden har tidligere arbejdet med disse sager, og erfaringerne er gode ikke kun i Frederiksberg Kommune, men også på landsplan.

Punkt 297: Indkøb af eldrevne biler til Frederiksberg Renovation

00.00.00-G01-24-18

Resume

Frederiksberg Renovation har på baggrund af Kommunalbestyrelsens beslutning den 17. maj 2021 indkøbt to komprimatorbiler samt fire lastbiler til en gunstig pris. Frederiksberg Kommune har ifm. udbudsprocessen forhandlet en option på køb af yderligere komprimatorbiler til samme gunstige pris. Magistraten skal tage stilling et yderligere indkøb af tre eldrevne komprimatorbiler, der kan finansieres af den tilbageværende leasingramme og imødekomme behovet for yderligere komprimatorbiler som følge af de nye nationale 2023-krav til affaldshåndtering.

Beslutning

Magistraten indstiller,

1. at der indkøbes tre eldrevne 27 tons komprimatorbiler via brug af option fra tidligere udbudsproces
2. at den samlede investering på 8 mio. kr. finansieres ved finansiel leasing via nuværende ramme hos KommuneLeasing.
3. at den årlige afledte driftsudgift på 0,8 mio. kr. finansieres af den i takstsagen for 2023 afledte bevilling på Frederiksberg Renovations driftsbudget - og
4. at forvaltningen bemyndiges til at indgå en fastrenteaftale for leasingaftale vedrørende indkøb af eldrevne biler til Frederiksberg Renovation.

Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

1. at der indkøbes tre eldrevne 27 tons komprimatorbiler via brug af option fra tidligere udbudsproces
2. at den samlede investering på 8 mio. kr. finansieres ved finansiel leasing via nuværende ramme hos KommuneLeasing.
3. at den årlige afledte driftsudgift på 0,8 mio. kr. finansieres af den i takstsagen for 2023 afledte bevilling på Frederiksberg Renovations driftsbudget - og
4. at forvaltningen bemyndiges til at indgå en fastrenteaftale for leasingaftale vedrørende indkøb af eldrevne biler til Frederiksberg Renovation.

Sagsfremstilling

Som led i implementeringen af de nye nationale krav om affaldshåndtering pr. 1. juli 2021 og i tråd med kommunens målsætning om, at 100 procent af de kommunale køretøjer er omstillet til at benytte grønne drivmidler i 2030, har Frederiksberg Renovation siden 2013 løbende omstillet vognparken, som i dag består af i alt 27 komprimatorbiler, hvoraf 20 er eldrevne.

Kommunalbestyrelsen tiltrådte på møde den 17. maj 2021, at FGV kunne indkøbe yderligere to el-komprimatorbiler, tre eldrevne mikro-komprimatorbiler, tre el-drevne lastbiler og en eldrevne kranbil som supplement til de nuværende 20 el-komprimatorbiler. Til finansiering heraf blev det besluttet af forhøje den daværende leasingramme hos KommuneLeasing med kr. 32 mio. kr. Den øgede udgift til leasingydelserne bliver finansieret af Frederiksberg Renovations driftsbudget og tidligere vedtagne gebyrstigninger.

I forlængelse af Kommunalbestyrelsens beslutning d. 17. maj 2021 har FGV indgået aftale med Volvo Truck Center om levering af to komprimatorbiler samt fire lastbiler med forventet levering medio 2023 til en samlet pris på 12,2 mio. kr. En ekstra lastbil blev indkøbt grundet ny lovgivning i forhold til direkte genbrug af storskrald. Den ekstra lastbil kører det storskrald, som kan genbruges, til opmagasinering på et afhentningssted, så borgerne / organisationer kan afhente det dér. Der udestår udbud af en kranbil og de tre mikrobiler. Disse forventes at kunne leveres i løbet af 2024-25 til en samlet pris på ca. 11 mio. kr. Af den samlede leasingramme der således et forventeligt restbeløb på kr. 8,8 mio. kr. (jf. tabel 1).

Tabel 1. Indkøb af yderligere elbiler til Frederiksberg Renovation

Indgået leveringsaftale om

4 lastbiler af 1.720.500 kr./stk.	6.882.000
2 komprimatorbiler af 2.627.000 kr./stk.	5.254.000

Udbud udestår - ikke på markedet endnu / forventet pris

1 kranbil af ca. 5. mio. kr	5.000.000
3 mikrokomprimatorbiler af ca. 2 mio. kr./stk	6.000.000
Pris i alt	23.136.000
Leasingramme til indkøb	32.000.000
Rest på rammen	8.864.000

Mulighed for indkøb af yderligere komprimatorbiler

I forbindelse med udbudsprocessen af ovenstående indkøb har Frederiksberg Kommune forhandlet en option på køb af yderligere fire komprimatorbiler hos Volvo Truck Center til samme gunstige pris. Med den tilbageværende leasingramme på 8,8 mio. kr. vil det således være muligt at købe yderligere tre komprimatorbiler ved af brug af optionen. Disse tre biler ville kunne erstatte de dieselkomprimatorbiler, der pt. anvendes i Frederiksberg Renovation. De tre komprimatorbiler vil kunne imødekomme nye nationale krav til affaldshåndtering fra 2023, herunder øget afhentningsfrekvenser af bl.a. pap og plast samt nye affaldsfraktioner.

By-, Kultur- og Miljøområdet vurdering

By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer, at den foreslåede investering vil være hensigtsmæssig set i lyset af kommunens 2030-målsætning om 100 pct. grøn omstilling af kommunens bilflåde, Hertil vil indkøbet sikre en udmøntning/bidrage til at løfte de kommende nye nationale krav på affaldsområdet fra 2023.

Økonomi

De 3 eldrevne 27 tons komprimatorbiler indkøbes via finansiel leasing med en løbetid på 10 år for hver af bilerne. Da der er tale om leasing af driftsmidler påvirker indkøbet ikke kommunens låneramme/deponeringspligt.

Leasingforpligtelsen indregnes i balancen som langfristet gæld og aktiverne registreres tilsvarende under materielle anlægsaktiver i takt med påbegyndelse af leasingaftalerne. Brug af den foreslåede ramme, vil svare til en leasingudgift på ca. kr. 0,8 mio. / år., som finansieres af Frederiksberg Renovations nuværende driftsbudget. Leasingudgiften er finansieret idet en leasingramme på 32 mio. kr. og afledt leasingudgift heraf er godkendt ved Kommunalbestyrelsens møde den 17. maj 2021. Driftsudgiften til leasingsudgiften er medregnet i sagen om affaldsgebyr 2023, som også behandles på Magistratens møde d. 26. september, idet der her forudsættes fuld udnyttelse af den godkendte leasing ramme 32 mio. kr.

I henhold til aftalen overtages bilerne af kommunen efter 10 år til 100.000 kr. pr. stk., svarende til bilernes forventede værdi på det pågældende tidspunkt. Engangsudgiften herved (samlet 1,3 mio. kr.) vil indgå i takstberegningsgrundlaget for renovationstaksterne i hhv. 2033 og 2034. Det understreges, at overtagelsesudgiften ikke skal ses som en merudgift ift. Frederiksberg Renovations løbende drift, da den erstatter ordinære maskinanskaffelser, som ellers ville have fundet sted.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

Behandling

Magistraten, Kommunalbestyrelsen.

Punkt 298: Velfærdsaftalen og frisættelse af områder

00.01.00-A00-38-22

Resume

Regeringen og KL og derefter et flertal af Folketingets partier har indgået aftale om, at kommunerne kan sættes fri fra regler på dagtilbuds-, skole-, ældre- eller beskæftigelsesområdet. Den enkelte kommune kan kun blive frisat indenfor ét område.

Magistraten behandlede sagen den 8. august 2022. Her blev det besluttet at arbejde videre med muligheden for at blive frisat på enten dagtilbuds-, skole- eller ældreområdet.

Forvaltningen har vurderet potentialet ved en frisættelse på hver af de tre områder. Forvaltningen indstiller, at Magistraten beslutter, at Frederiksberg Kommune indgiver interesselikendegivelse for at blive frisat på ældreområdet. Kommunerne skal oplyse, om de ønsker frisættelse og indenfor hvilket område senest den 30. september 2022. KL har gjort opmærksom på, at man som kommune også kan melde en 2. prioritet ind. Sagen forelægges til beslutning.

Beslutning

Magistraten tiltrådte, at

1. Frederiksberg Kommune indgiver interesselikendegivelse for at blive frisat på ældreområdet,
2. kommunen er opmærksom på, at der fortsat skal være retssikkerhed og ligebehandling på området, og tiltrådte, at forvaltningen går i dialog med Social- og Ældreministeriet om, at de eventuelle konsekvenser, som en eventuel frisættelse på ældreområdet vil kunne have for forskellighed og retssikkerhed i ydelser til borgerne, bliver et fokuspunkt i monitoreringen.
3. både private og selvejende institutioner kan blive frisat på samme vilkår som de kommunale enheder.

Magistraten besluttede, at Frederiksberg Kommune indgiver interesselikendegivelse for at blive frisat på ældreområdet med skoleområdet som 2. prioritet.

Magistraten tiltrådte, at forvaltningen efter magistratsbehandlingen den 26. september 2022 bemyndiges til at ekspedere beslutningen under hensyn til fristen den 30. september 2022.

Indstilling

Ældre- og Omsorgsudvalget

1. indstiller, at Frederiksberg Kommune indgiver interesselikendegivelse for at blive frisat på ældreområdet, men tager ikke stilling til, hvad der skal være Frederiksberg Kommunes 2. prioritet,
2. indstiller, at forvaltningen gives bemyndigelse efter magistratsbehandlingen til at ekspedere beslutningen under hensyn til fristen den 30. september 2022, og
3. er opmærksom på, at der fortsat skal være retssikkerhed og ligebehandling på området, og indstiller, at forvaltningen går i dialog med Social- og Ældreministeriet om, at de eventuelle konsekvenser, som en eventuel frisættelse på ældreområdet vil kunne have for forskellighed og retssikkerhed i ydelser til borgerne, bliver et fokuspunkt i monitoreringen.
4. Indstiller, at både private og selvejende institutioner kan blive frisat på samme vilkår som de kommunale enheder.

Børneudvalget indstiller, at:

1. Frederiksberg Kommune indgiver interesselikendegivelse for at blive frisat på ældreområdet med dagtilbudsområdet som 2. prioritet, og at
2. Forvaltningen gives bemyndigelse efter magistratsbehandlingen til at ekspedere beslutningen under hensyn til fristen den 30. september 2022.

Undervisningsudvalget indstiller, at:

1. Frederiksberg Kommune indgiver interesselikendegivelse for at blive frisat på ældreområdet med dagtilbudsområdet som 2. prioritet, og at
2. Forvaltningen gives bemyndigelse efter magistratsbehandlingen til at ekspedere beslutningen under hensyn til fristen den 30. september 2022.

Sagsfremstilling

I forbindelse med aftalen om kommunernes økonomi for 2023 er det besluttet, at kommunerne kan sættes fri fra regler på dagtilbuds-, skole-, ældre- eller beskæftigelsesområdet. Den enkelte kommune kan kun blive frisat indenfor ét område. Formålet er at imødekomme de udfordringer, som velfærdssamfundet står over for, herunder arbejdskrafts- og rekrutteringsudfordringer på de store velfærdsområder, ved at nytænke den måde, den offentlige sektor styres og ledes på. Målet er at gøre den offentlige sektor mere ubureaukratisk og fleksibel, så der skabes størst mulig kvalitet for borgerne med de ressourcer, der er til rådighed.

Med velfærdsaftalen sikres kommunerne større frihed til at tilrettelægge velfærden på baggrund af en bred inddragelse og dialog med borgere og medarbejdere. Ved at gentænke styringskæden forventer aftaleparterne, at arbejdsglæden styrkes, og at der kan frigøres tid til kerneopgaven hos ledere og medarbejdere.

Den 8. august 2022 (pkt. 235) behandlede Magistraten en sag vedr. frisættelse fra regler på dagtilbuds-, skole-, ældre- eller beskæftigelsesområdet.

Et flertal i Magistraten (borgmesteren, Gunvor Wibroe, Nikolaj Bøgh, Alexandra Dessoy, Merete Winther Hildebrandt, Helle Sjelle, Laura Lindahl, Lone Loklindt, Freja Fokdal og Jan E. Jørgensen) tiltrådte, at Frederiksberg Kommune ikke indgiver interessetilkendegivelse for at blive frisat på beskæftigelsesområdet bl.a. under henvisning til, at ydelsesområdet ikke vil være omfattet af en frisættelse.

Et mindretal i Magistraten (Mette Bang Larsen, Pelle Dragsted og Lotte Kofoed) tilkendegav, at Enhedslisten og SF ønskede, at der søges om frisættelse på beskæftigelsesområdet, da det er et område, hvor mange borgere igennem en årrække har tilkendegivet stor utilfredshed og behov for forandring.

Magistraten anmodede forvaltningen om en ny sag, der kan understøtte beslutningen om, hvilket af de øvrige velfærdsområder, som Frederiksberg Kommune skal tilkendegive interesse om at blive frisat på.

Et flertal i Magistraten (borgmesteren, Gunvor Wibroe, Nikolaj Bøgh, Alexandra Dessoy, Merete Winther Hildebrandt, Helle Sjelle, Laura Lindahl, Lone Loklindt, Freja Fokdal og Jan E. Jørgensen) ønskede, at sagsfremstillingen fsva. ældreområdet bl.a. skal fokusere på sikring af borgernes retssikkerhed, muligheden for at frisættelse også kan vedrøre ydelser på sundhedsområdet og øget brug af frit-valg, herunder tilkøb af ydelser, samt øget samarbejde med private leverandører.

Magistraten anmodede om, at MED-organisationens evt. holdninger fremgår i sagen for de respektive udvalg.

Nedenfor præsenteres de ønskede yderligere perspektiver til brug for beslutning om frisættelse for Frederiksberg Kommune. På baggrund af den oprindelige sagsfremstilling og præsentationen af de yderligere perspektiver i den supplerende sagsfremstilling foreslår forvaltningen, at såfremt der er politisk ønske om frisættelse, at der indgives interessetilkendegivelse herom på ældreområdet. Det bemærkes, at KL har gjort opmærksom på, at man som kommune har mulighed for at melde en 2. prioritet ind, såfremt kommunen ikke kan få frisættelse på det ønskede område.

Ældreområdet

Ældreområdet står over for store udfordringer i de kommende år. Udrulning af det nære sundhedsvæsen, hvor opgaver flytter fra hospitalerne og over til kommunerne, vil stille nye krav samtidig med, at kommunerne står over for store rekrutteringsvanskeligheder. Det kalder på nye måder at organisere arbejdet og opgaveløsningen på.

Med henblik på at styrke fundamentet for de kommende års strategiske beslutninger er det i forbindelse med Budget 2023 besluttet at foretage en analyse af det lokale sundhedsvæsen samt af sektorovergange mellem det kommunale og regionale sundhedsvæsen.

Ældreområdet har gennemført og har fortsat mange udviklings- og forbedringsprojekter samt kvalitetsudviklingstiltag, som har haft positiv effekt, og som der har været interesse for at kopiere i andre kommuner. En frisættelse vil give ledere og medarbejdere yderligere mulighed for at afprøve anderledes organisering, anderledes måder at gribe og løse opgaver på eller hvad, der måtte findes relevant og nødvendigt indenfor rammen af en frisættelse.

Ved at give større frihed, medbestemmelse og ansvar til medarbejdere og ledere kan deres faglige kompetencer i højere grad komme i spil. Det styrker arbejdet med kerneopgaven og kan bidrage til arbejdsglæde. En frisættelse forudsætter, at der er tillid til, at medarbejdere og ledere tæt på borgerne kan bruge deres særlige viden til at finde gode og bæredygtige løsninger, og at et vist kontroltab på alle niveauer accepteres.

Det konkrete arbejde med en frisættelse skal bygge på og tage udgangspunkt i medarbejdernes viden, erfaringer og engagement. Igangsættelse af konkrete udviklingstiltag vil være frivillige for de enkelte institutioner og skal bygge på medarbejdernes engagement. Arbejdet vil kræve meget tid men er samtidig en chance for at give medarbejderne øget faglighed samt anerkendelse. Erfaringen fra de kommuner, der allerede er frisat, viser ifølge VIVE, at udviklingsarbejdet har skabt ny energi blandt medarbejdere og ledere. Sønderborg Kommune er et nyligt eksempel på en kommune, som har arbejdet succesfuldt med at eliminere unødigt administration og dokumentation uden formel frisættelse, hvilket har sparet tid hos frontpersonalet.

En eventuel frisættelse ændrer ikke ved, at borgerne fortsat skal have den hjælp, der modsvarer deres behov, ligeledes skal ikke-begunstigende afgørelser fortsat gives skriftligt og kan ankes. Det foreslås, at borgerrådgiveren inddrages løbende for at sikre fokus på borgernes retssikkerhed og ligebehandling lige som klagesager følges tæt. En frisættelse med disse forholdsregler vurderes ikke at sætte borgerens retssikkerhed i fare, men den større frihed vil i sin natur betyde, at borgerens behov kan blive dækket på forskellige måder afhængigt af valg af leverandør eller plejecenter.

Velfærdsaftalerne indeholder endvidere en række begrænsninger; de såkaldte hegnspele:

- Kommunerne har fortsat ansvar for, at der føres tilsyn med ældreområdet
- Af hensyn til borgerens retssikkerhed skal der fortsat udarbejdes skriftlige afgørelser. Mindre justeringer m.v. kan dog friholdes
- De nuværende regler om magtanvendelse fastholdes
- Reglerne om plejevederlag ved pasning af døende fastholdes
- For at understøtte borgernes frie valg fastholdes plejhjemsoversigten
- Borgerne skal fortsat kunne vælge at modtage praktisk hjælp, personlig pleje m.v. fra minimum to leverandører
- Kommunerne skal fortsat have et Ældreråd

Frisættelse fra nationale regler løber over 3 år. Udover de nationale regler har Frederiksberg Kommune en række lokale regler og arbejdsgange. I forbindelse med en frisættelse kan disse genbesøges for at afdække, om der er områder, der bør ændres.

Forvaltningen foreslår, at alle områder og institutioner på ældreområdet inviteres til at komme med forslag til udviklingstiltag foranlediget af en frisættelse. Herved sikres, at udviklingsarbejdet bygger på medarbejdernes viden og engagement. Efterfølgende afklares, om aktiviteten, såfremt den vurderes at have potentiale, ligger indenfor lovgivningens rammer. Meget af det arbejde, der sker på ældreområdet, er dog reguleret af Sundhedsloven og ligger derfor i første omgang uden for rammen for en frisættelse.

Resultatet og effekten af en udviklingsaktivitet kan ikke fastlægges på forhånd. Ved at lade udviklingsaktiviteterne bygge på lokale ønsker og interesser, kan de testes i mindre skala og som prøvehandlinger. Efterfølgende kan aktiviteten udrylles, såfremt erfaringerne er positive. Det forventes dog ikke, at alle resultater kan kvantificeres og gøres målbare.

Forvaltningen foreslår, at der tages kontakt til de private leverandører af hjemmehjælp, så de får mulighed for at indgå i arbejdet med at udvikle den fremtidige organisering omkring en hjemmepleje med færre proceskrav etc. Dialogen vil samtidig være en anledning til at få nye vinkler på integreret pleje på tværs af private leverandører og den kommunale sygepleje. Ved at inddrage de private leverandører, og lade dem differentiere deres tilbud endnu mere gennem en frisættelse, styrkes det frie valg på ældreområdet. Det samme gør sig gældende for de plejecentre, der er selvejende eller på kontrakt.

SSA Område MED har på ordinært møde den 2. september 2022 samt på ekstraordinært møde den 12. september 2022 drøftet muligheden for frisættelsesforsøg på ældreområdet. SSA Område MED bemærker, at det vil kræve betydelige ressourcer af ledelse og medarbejdere centralt og ude i de lokale institutioner at blive frisat på ældreområdet og ser det som u hensigtsmæssigt at iværksætte et så omfattende tiltag i en tid, hvor der aktuelt bruges mange ressourcer på udviklingen af det nære sundhedsvæsen, ligesom budget 2023 betyder væsentlige ændringer på ældreområdet. Det noteres, at det er vigtigt, at der afsættes de rette ressourcer til en eventuel frisættelse, og at forventningerne til den mulige effekt er realistiske. SSA Område MED bemærker også, at en frisættelse kan medføre øget ulighed for borgerne og har svært ved at se, hvordan en frisættelse fra statslige regler alene kan give væsentlige ændringer grundet hegnspele. Der er et ønske om en tæt og løbende inddragelse af de lokale arbejdspladser, hvis området frisættes. SSA Område MED har desuden en række specifikke bemærkninger til forslaget, som fremgår af høringssvaret vedlagt i bilag 4.

Det understreges på baggrund af område MEDs bemærkninger, at en evt. frisættelse af ældreområdet vil ske i tæt dialog med medarbejdere og MED-organisationen. Ledelsen er desuden opmærksom på, at en frisættelse ikke må føre til øget ulighed for borgerne, selv om frisættelse kan give øget forskellighed..

For en uddybning henvises til bilag 1.

Dagtilbudsområdet

Med en frisættelse på dagtilbudsområdet vil kommunen ikke længere skulle følge de proces- og formkrav, som ligger i den pædagogiske læreplan, ligesom kommunen vil blive frisat i forhold til at gennemføre sprogvurdering og sprogstimulering samt at skulle tilbyde et sundt frokostmåltid. Derudover vil kommunen blive frisat for en række formkrav som offentliggørelse af retningslinjer for optagelse, udmeldelse m.v.

Der er samtidig fastsat en række hegnspæle på dagtilbudsområdet, som kommunerne skal overholde ved en evt. frisætning. Det drejer sig om følgende:

- Tilsyn
- Anvisning af dagtilbudspladser
- Tilskud og etableringsret for private institutioner
- Regler for tilskud og forældrebetaling
- Forsyningsforpligtigelse
- Pasningsgaranti
- Regler om børneattester
- Dansk som hovedsprog
- Plads i dagtilbud i en anden kommune
- Klageadgang til Ankestyrelsen
- Derudover skal kommunerne fortsat sikre at de børn, der har behov, får den nødvendige støtte i dagtilbuddene.

Forvaltningen påpeger, at der allerede er taget en række udviklingsinitiativer på dagtilbudsområdet, navnlig strategi for kvalitet i dagtilbud og tidlig forebyggende indsats, som indsatsen bør koncentrerer om, og som ikke vil blive lettet, selvom området bliver frisat.

Muligheden for en frisættelse har været drøftet i BUO's Område-MED den 31. august 2022. Område-Med tilkendegav, at der ikke er interesse i at deltage i velfærdsaftalerne fsva skole- og dagtilbudsområdet, idet der allerede er meget i gang på områderne, som er vigtigt at fokusere på. BUO's Område-MED er den 14. september 2022 blevet hørt skriftlig fsva. ansøgning om dagtilbud som 2. prioritet. I den forbindelse har BUO's Område-MED tilføjet, at man er bekymret for, at det vil resultere i en ressourcekrævende, "alt for lokal & tilfældig" og usystematisk drift af området, samt at det vil forstyrre alle de gode tiltag som dagtilbuddene i dag arbejder med.

Forvaltningen foreslår, at en eventuel frisættelse på dagtilbudsområdet tilrettelægges således, at Børneudvalget – hvis kommunen frisættes på dagtilbudsområdet - træffer beslutning om en række områder og undertemaer inden for hvilke, der skal arbejdes med frisættelse.

For en uddybning henvises til bilag 2.

Skoleområdet

En evt. frisættelse af skoleområdet skal komme den enkelte skole til gode, så ledere og det undervisende personale får betydelig frihed til at tilrettelægge skolerne efter lokale ønsker og behov til gavn for eleverne og deres forældre. Skolebestyrelser, forældre, elever og medarbejdere bør inddrages aktivt i de lokale processer med at skabe nye løsninger. Også elevrådene vil spille en vigtig rolle.

For at sikre børn og forældres rettigheder er det ikke muligt at afskaffe alle regler. Derfor er der fastsat nogle hegnspæle, som forsøgskommunerne fortsat skal overholde.

- Der skal fortsat arbejdes med afsæt i folkeskolens formålparagraf
- Vederlagsfri optagelse på en folkeskole
- Undervisningspligtens indtræden
- Frit valg af skole
- Den nødvendige støtte i undervisningen
- Børneattester
- Afholdelse afgangsprøver
- Vurdering af elevernes uddannelsesparathed
- Et godt undervisningsmiljø
- Elevråd
- Skolebestyrelsens tilsyn

- Klageadgang til Ankestyrelse og Klagenævnet for Specialundervisning

Forvaltningen vurderer, at der er behov for at holde fokus og ressourcer på skoleområdet for at sikre, at kommunen kan komme i mål med følgende tre større igangværende forandringsprocesser:

- Implementering af 'Fremtidens skole 2030'
- 'Vision og hverdag', et løft af de sårbare elever i folkeskolen
- Implementering af mellemformer

Muligheden for en frisættelse har været drøftet i BUO's Område-MED den 31. august 2022. Område-Med tilkendegav, at der ikke er interesse i at deltage i velfærdsaftalerne fsva skole- og dagtilbudsområdet, idet der allerede er meget i gang på områderne, som er vigtigt at fokusere på.

Forvaltningen foreslår, at en eventuel frisættelse på skoleområdet tilrettelægges således, at Undervisningsudvalget – hvis kommunen frisættes på skoleområdet - træffer beslutning om en række områder og undertemaer inden for hvilke, der skal arbejdes med frisættelse.

For en uddybning henvises til bilag 3.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser, men igangsættelse vil have ressourcemæssige konsekvenser i forvaltningen og på berørte decentrale institutioner.

Efter at regeringen har taget stilling til kommunernes ønsker og fordelt frisættelsesområder på landsplan, vil forvaltningen vende tilbage med en sag, hvor der redegøres nærmere for detaljerne omkring en frisættelse; herunder for det medfølgende ressourcetræk i såvel drift som administration. Forvaltningen forventer, at deltagelse i frisættelsesforsøget kan indeholdes indenfor det valgte områdes egen ramme.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Børneudvalget den 19. september 2022, Undervisningsudvalget den 19. september 2022, Ældre- og Omsorgsudvalget den 19. september 2022. Magistraten den 26. september 2022. Kommunalbestyrelsen den 3. oktober 2022.

Historik

Indstilling 19. september 2022, pkt. 66:

Direktionen indstiller, at udvalget

1. indstiller, at Frederiksberg Kommune indgiver interesselikendegivelse for at blive frisat på ældreområdet med dagtilbudsområdet som 2. prioritet, og at
2. indstiller, at forvaltningen gives bemyndigelse efter magistratsbehandlingen til at ekspedere beslutningen under hensyn til fristen den 30. september 2022.

Indstilling 19. september 2022, pkt. 89:

Direktionen indstiller, at udvalget

1. indstiller, at Frederiksberg Kommune indgiver interesselikendegivelse for at blive frisat på ældreområdet med dagtilbudsområdet som 2. prioritet, og at
2. indstiller, at forvaltningen gives bemyndigelse efter magistratsbehandlingen til at ekspedere beslutningen under hensyn til fristen den 30. september 2022.

Beslutning fra Børneudvalget 2022-25, 19. september 2022, pkt. 89:

Børneudvalget indstiller, at:

1. Frederiksberg Kommune indgiver interesselikendegivelse for at blive frisat på ældreområdet med dagtilbudsområdet som 2. prioritet, og at

2. Forvaltningen gives bemyndigelse efter magistratsbehandlingen til at ekspedere beslutningen under hensyn til fristen den 30. september 2022.

Indstilling 19. september 2022, pkt. 97:

Direktionen indstiller, at udvalget

1. indstiller, at Frederiksberg Kommune indgiver interesselikendegivelse for at blive frisat på ældreområdet med dagtilbudsområdet som 2. prioritet, og at
2. indstiller, at forvaltningen gives bemyndigelse efter magistratsbehandlingen til at ekspedere beslutningen under hensyn til fristen den 30. september 2022.

Beslutning fra Undervisningsudvalget 2022-25, 19. september 2022, pkt. 97:

Undervisningsudvalget indstiller, at:

1. Frederiksberg Kommune indgiver interesselikendegivelse for at blive frisat på ældreområdet med dagtilbudsområdet som 2. prioritet, og at
2. Forvaltningen gives bemyndigelse efter magistratsbehandlingen til at ekspedere beslutningen under hensyn til fristen den 30. september 2022.

Bilag

Bilag 1 - Frisættelse for statslig regulering på ældreområdet

Bilag 2 - Frisættelse på dagtilbudsområdet

Bilag 3 - Frisættelse skoleområdet 5.9.22

Bilag 4 - Høringssvar SSA Område MED

Bilag 5 - Høringssvar fra BUO Område-MED

Punkt 299: Orientering om Ankestyrelsens danmarkskort over klagesager på børne- og ungeområdet 2021

00.15.00-A00-55-20

Resume

Hvert år offentliggør Social- og Ældreministeriet det såkaldte danmarkskort, som viser andelen af borgernes påklagede sager på socialområdet, der omgøres af Ankestyrelsen. Med denne sag forelægges tallene i årets danmarkskort, der vedrører 2021 for børnesager i Frederiksberg Kommune. Samlet set viser opgørelsen en faldende omgørelsesprocent. Ser man specifikt på det børnesociale område, som en delmængde af det samlede kort, ligger omgørelsesprocenten 2 procentpoint højere end i 2020. På børnehandicapområdet er omgørelsesprocenten derimod faldet med 20 procentpoint i sammenligning med året før.

Beslutning

Magistraten og Børneudvalget indstiller, at kommunalbestyrelsen:

1. tager orientering om Ankestyrelsens danmarkskort over klagesager på børne- og ungeområdet i 2021 til efterretning.
2. godkender, at der ikke udarbejdes en separat handleplan, idet der allerede er vedtaget en udviklingsplan for familieafdelingen for 2021-2022, der har fokus på at styrke den juridiske og socialfaglige kvalitet i kommunens sagsbehandling på det specialiserede børneområde.

Indstilling

Børneudvalget indstiller, at magistraten:

1. tager orientering om Ankestyrelsens danmarkskort over klagesager på børne- og ungeområdet i 2021 til efterretning.
2. godkender, at der ikke udarbejdes en separat handleplan, idet der allerede er vedtaget en udviklingsplan for familieafdelingen for 2021-2022, der har fokus på at styrke den juridiske og socialfaglige kvalitet i kommunens sagsbehandling på det specialiserede børneområde.

Sagsfremstilling

Social- og Ældreministeriet (og før det Børne- og Socialministeriet) har siden 2016 en gang om året offentliggjort et danmarkskort over omgørelsesprocenter for de sager, som Ankestyrelsen behandler i forbindelse med, at borgerne klager over kommunernes afgørelser.

Jævnfør lov om retssikkerhed og administration på det sociale område skal danmarkskortet forelægges for kommunalbestyrelsen, og med denne sag beskrives resultaterne for Frederiksberg Kommune set i sammenhæng med tidligere år samt i relation til tallene på landsplan.

Nærværende sag omhandler alene børnesager på det specialiserede social- og handicapområde. Opgørelserne på voksensocial- og voksenhandicapområdet behandles i særskilt sag på tilhørende fagudvalgsmøde. Sagerne forelægges efterfølgende for magistrat og kommunalbestyrelse. På møde d. 28. marts 2022 blev udvalget orienteret om de foreløbige resultater for 2021, der på daværende tidspunkt viste en faldende omgørelsesprocent.

Af bilag 1 fremgår læsevejledning til danmarkskortet, mens bilag 2 giver et grafisk overblik over udviklingen i omgørelsesprocenterne inden for hhv. det børnesociale-område og børnehandicap-området de senere år, og specificerer derudover hvilke ydelsesområder de påklagede afgørelser vedrører.

Klagebehandling i Ankestyrelsen

Når en klage sendes til behandling i Ankestyrelsen er der tale om en såkaldt realitetsklage, hvor der klages over indholdet af en afgørelse. Eksempelvis kan der klages over en afgørelse om helt eller delvist afslag på tabt arbejdsfortjeneste. Når en borger klager over en afgørelse, skal kommunen genvurdere afgørelsen ud fra oplysningerne i klagen.

Hvis kommunen fastholder afgørelsen efter genvurderingen, skal borgerens klage sammen med de relevante sagsoplysninger videresendes til behandling i Ankestyrelsen. Ankestyrelsen har følgende handlemuligheder ved behandling af klager:

- **Stadfæstelse:** Styrelsen er enig i afgørelsen. Der sker ingen ændringer for den, der har klaget.
- **Hjemvisning:** Hvis styrelsen ikke kan vurdere om kommunens afgørelse er rigtig, fordi der mangler oplysninger i sagen, som styrelsen ikke selv kan indhente, sender styrelsen sagen tilbage til fornyet behandling i kommunen. Det betyder, at kommunen skal genoptage sagen og træffe afgørelse igen.
- **Ændring/Ophævelse:** Styrelsen er helt eller delvist uenig i kommunens afgørelse og ændrer/ophæver den.

Når en afgørelse hjemvises, ændres eller ophæves betragtes resultatet som en omgørelse. Dette uanset at en hjemvisning ikke nødvendigvis betyder, at afgørelsen efterfølgende bliver ændret, når kommunen behandler sagen igen.

Omgørelsesprocenten er derfor udtryk for den samlede andel af sager, der bliver enten hjemvist, ændret eller ophævet af Ankestyrelsen.

Danmarkskortet over børneområdet for Frederiksberg Kommune

Ankestyrelsen traf i 2021 48 afgørelser på det samlede specialiserede børneområde (både børnehandicap og det børnesociale-område) i Frederiksberg Kommune med en samlet omgørelsesprocent på 33 pct. Både antallet af realitetsbehandlede sager og omgørelsesprocenten er faldet i forhold til året før, hvor 37 pct af de 52 behandlede sager blev omgjort. Frederiksberg Kommune træffer årligt ca. 2.500 afgørelser efter serviceloven i spørgsmål om hjælp, støtte og service til børne, unge og familier.

Det børnesociale område

For andet år i træk viser opgørelsen over omgørelser i Frederiksberg Kommunes sager på det børnesociale område en stigende tendens. Omgørelsesprocenten for 2021 ligger 2 procentpoint højere end i 2020, som lå tilsvarende højere sammenlignet med i 2019. I sammenligning med omgørelsesprocenten på landsplan, ligger Frederiksberg Kommune i 2021 10 procentpoint lavere end landsgennemsnittet. Denne relativt lavere omgørelsesprocent ligger i tråd med de foregående tre års opgørelser.

Antallet af realitetsbehandlede sager på det børnesociale område i 2021 er dog lavt, hvorfor enkelte sager har stor indvirkning på omgørelsesprocenten. Ankestyrelsen realitetsbehandlede i 2021 ialt 13 sager fra Frederiksberg Kommune på det børnesociale område. Det er et fald på 16 sager fra 2020. Størstedelen - 8 ud af de 13 sager - omhandlede særlig støtte (servicelovens § 52 stk. 3) og klager over afgørelser om udarbejdelse af børnefaglig undersøgelse (servicelovens § 50). Af de 13 sager blev 1 ændret/ophævet og 2 hjemvist.

Omgørelsesprocenter på det børnesociale område:

	2018	2019	2020	2021
Landsplan	35 %	39 %	33 %	33 %
Frederiksberg	27 %	19 %	21 %	23 %

Børnehandicapområdet

Af de i alt 35 sager i Frederiksberg Kommune, som Ankestyrelsen i 2021 traf afgørelse i på børnehandicapområdet, blev 37 pct. af sagerne omgjort (ændret/ophævet eller hjemvist). Det er et fald på 20 procentpoint fra 2020. Angående tallene for 2020 begrundede forvaltningen dengang procentandelen med et lavt antal klager og arbejdet med genopretning i sager bagud i tid. Danmarkskortet for 2021 indeholder 12 flere realitetsbehandlede sager sammenlignet med i 2020.

Trods faldet i omgørelsesprocenten ligger Frederiksberg marginalt over landsgennemsnittet i 2021 - et spænd der er indsnævret fra 2020. Hvor 3 af sagerne blev ændret/ophævet og 10 blev hjemvist i 2021, blev der i 2020 ændret/ophævet 4 gange og hjemvist i 9 tilfælde. Det betyder samtidig, at et større antal sager er stadfæstet i 2021 (fra 10 i 2020 til 22 i 2021).

29 af de 35 realitetsbehandlede sager på børnehandicapområdet omhandlede merudgiftsydelse og tabt arbejdsfortjeneste, mens de resterende 6 sager, der alle blev stadfæstet omhandler pasningstilbud og personlig hjælp.

Omgørelsesprocenter på børnehandicapområdet:

	2018	2019	2020	2021
Landsplan	48 %	51 %	52 %	36 %
Frederiksberg	38 %	29 %	57 %	37 %

Skærpede krav til kommunalbestyrelsens behandling af danmarkskortet

Ankestyrelsen har i brev af 13. september 2022 gjort kommunerne opmærksom på en lovændring vedtaget den 2. juni 2022 (trådt i kraft 1. juli 2022) som betyder, at kommunalbestyrelsen ved behandling af danmarkskortet skal tage stilling til, hvorvidt der er behov for at udarbejde en handlingsplan til at styrke den juridiske kvalitet i kommunens sagsbehandling. Beslutter kommunalbestyrelsen, at der ikke skal udarbejdes en handlingsplan, skal kommunalbestyrelsen orientere Ankestyrelsen herom. I så fald skal Ankestyrelsen modtage en beskrivelse af baggrunden for, at kommunalbestyrelsen har valgt ikke at iværksætte en handlingsplan.

Et flertal i børneudvalget vedtog på sit møde den 31. maj 2021 ”Udviklingsplan for familieafdelingen i Frederiksberg Kommune 2021-2022”. Udviklingsplanen indeholder fire temaer og en række indsatsområder til at styrke den juridiske og socialfaglige kvalitet i sagsbehandlingen. Udviklingsplanen bygger på Socialstyrelsens Permanente Task Forces analyse af kommunens styrker og udfordringer for det samlede myndighedsområde for udsatte børn og unge. På den baggrund er det forvaltningens vurdering, at der ikke er behov for en separat handlingsplan for at styrke af den juridiske kvalitet i kommunens sagsbehandling på familieområdet, idet der i den igangværende udviklingsplan netop er fokus på at arbejde systematisk med at styrke den juridiske og socialfaglige kvalitet i kommunens sagsbehandling.

Økonomi

Nej

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Børneudvalget, magistraten og kommunalbestyrelsen.

Historik

Indstilling 19. september 2022, pkt. 86:

Børne- og ungeområdet indstiller, at udvalget:

1. Tager orientering om Ankestyrelsens danmarkskort over klagesager på børne- og ungeområdet i 2021 til efterretning.
2. Godkender, at der ikke udarbejdes en separat handleplan, idet der allerede er vedtaget en udviklingsplan for familieafdelingen for 2021-2022, der har fokus på at styrke den juridiske og socialfaglige kvalitet i kommunens sagsbehandling på det specialiserede børneområde.

Beslutning fra Børneudvalget 2022-25, 19. september 2022, pkt. 86:

Børneudvalget indstiller, at magistraten:

1. Tager orientering om Ankestyrelsens danmarkskort over klagesager på børne- og ungeområdet i 2021 til efterretning.
2. Godkender, at der ikke udarbejdes en separat handleplan, idet der allerede er vedtaget en udviklingsplan for familieafdelingen for 2021-2022, der har fokus på at styrke den juridiske og socialfaglige kvalitet i kommunens sagsbehandling på det specialiserede børneområde.

Bilag

Brev fra Ankestyrelsen

Bilag 1 - Læsevejledning til danmarkskort 2021

Bilag 2 - Diagrammer over udvikling

Punkt 300: Godkende takst for frokostordning

28.09.00-G01-33-22

Resume

I januar 2023 skal børneudvalget tage stilling til, om dispensationen fra økologiprocenten på 75% skal fortsætte for at imødekomme tilkendegivelserne på MED-mødet den 4. maj 2022, hvor repræsentanter for daginstitutionerne gav udtryk for, at det er svært for daginstitutionerne at overholde budgetterne og lave god mad for det afsatte beløb på grund af prisstigninger. Som alternativ til at dispensere fra økologiprocenten kan kommunalbestyrelsen vælge at hæve den takst, som forældrene betaler for frokostmåltidet.

Beslutning

Et flertal i Magistraten (Borgmesteren, Gunvor Wibroe, Pelle Dragsted, Rasmus Holme Nielsen, Lone Loklindt, Freja Fokdal, Jan E. Jørgensen og Lotte Kofoed) og et flertal i Børneudvalget (Daniel Panduro, Christina Sylvest-Noer, Ruben Kidde, Lotte Kofoed og Malene Sandfeld) stillede ændringsforslag og indstiller, at forældrebetalingen for 2023 skal stige med samme størrelse, som den procentvise stigning i madpriserne ifølge Danmarks Statistik's EU-harmoniserede forbrugerprisindex.

Et mindretal i Magistraten (Nikolaj Bøgh, Alexandra Dessoy, Helle Sjelle, Laura Lindahl og Anders Storgaard) og et mindretal i Børneudvalget (Carina Høedt og Fasael Rehman) stemte imod ændringsforslaget, idet de har afsat midler i deres alternative budgetforslag til at kompensere for de stigende madpriser, således at forældrebetalingen alene stiger efter de nuværende principper.

Indstilling

Børne- og Ungeområdet indstiller, at principper for beregning af taksten for frokostordningen i daginstitutionerne fastholdes i 2023.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen besluttede den 20. juni 2022, en midlertidig dispensation fra økologiprocenten på 75% på daginstitutionernes fødevarerindkøb. Beslutningen var, at daginstitutionernes indkøbte fødevarer skal være så økologiske, som det er muligt inden for budgettet; dog skal minimum 40 procent være økologiske. Baggrunden for beslutningen var, at repræsentanterne for daginstitutionerne på MED-mødet den 4. maj 2022 gav udtryk for, at det er svært for daginstitutionerne at overholde budgetterne og lave god mad for det afsatte beløb på grund af prisstigninger. Desuden har de svært ved at leve op til målet om, at 75% af maden skal være økologisk inden for de nuværende budgetter. I januar 2023 skal børneudvalget tage stilling til, om dispensationen fra økologiprocenten på 75% skal fortsætte for at imødekomme tilkendegivelserne på MED-mødet.

Som alternativ til at dispensere fra økologiprocenten kan kommunalbestyrelsen vælge at hæve den takst, som forældrene betaler for frokostmåltidet. Frokosten er 100% forældrefinansieret, og daginstitutionerne får tildelt budget på baggrund af forældrebetalingen for frokostmåltidet. Budgettet bliver reguleret en gang om året i forhold til det gældende pris- og lønindeks, og forældrebetalingen stiger tilsvarende. Taksten besluttet af kommunalbestyrelsen i forbindelse med vedtagelsen af budgettet. En takststigning kan ske tre måneder efter, at kommunalbestyrelsen har truffet beslutningen. Sker ændringen i tilknytning til vedtagelsen af det kommende års budget, skal forældrene varsles senest 1 måned før, ændringen får virkning.

Taksten for 2022 er pr. 1. august 2022 for både vuggestuebørn og børnehalebørn på 618 kr. pr. måned. Frokosttaksten for 2023 er endnu ikke fastsat, men er i budgetforslag 2023 beregnet til at udgøre 641 kr. per måned. Hvis forældrebetaling for 2023 skal stige med samme størrelse, som den procentvise stigning i madpriserne, som ifølge Danmarks Statistik's EU-harmoniserede forbrugerprisindex (fra juli 2021 – til juli 2022) udgør 15,6%, så vil taksten i 2023 stige med ca. 18 kr. per måned ud over den almindelige pris- og lønregulering.

En stigning i forældrebetalingen for frokosten kan have betydning for, om forældrebestyrelserne vælger at børnene skal have tilbudt frokosten i daginstitutionerne, og vurderingen er derfor, at den nuværende takst for frokosten ikke skal stige ud over den almindelige pris- og lønfremskrivning.

En af de mange vigtige pædagogiske aktiviteter i dagtilbuddene er det pædagogiske frokostmåltid. Overordnet set er formålet med frokostmåltidet – ud over at skabe fysisk sunde børn – at styrke børnenes kompetencer og madglæde, og at skabe et socialt samlingssted, hvor personalet er rollemodeller for børnene. Det betyder, at personalet som rollemodeller i det pædagogiske frokostmåltid smager på maden sammen med børnene, taler positivt om maden og sørger for at skabe en

god stemning og at inddrage børnene i måltidet. Desuden fungerer frokostmåltidet som en del af børnenes dannelsesproces, hvor de kan udvikle deres nysgerrighed og lære at træffe velovervejede valg, når det handler om mad.

Det er i dagtilbudsloven fastsat, at alle daginstitutioner skal tilbyde børnene et sundt frokostmåltid, og det er den enkelte forældrebestyrelse, der på baggrund af de øvrige forældres ønsker, skal tage stilling til, om børnene skal have måltidet. Perioden for valg af frokostordning er på to år, og den nuværende periode udløber den 31. december 2022. Forældrebestyrelserne skal derfor foretage et valg for næste periode i efteråret 2022. Forældrene skal forud for valget af den kommende frokostperiode have oplyst den forventede takst på frokosten. Forældrene vil også blive oplyst om, at den midlertidige dispensation fra målet om, at 75% af fødevarerne i daginstitutionerne skal være økologiske, og at der i januar 2023 vil blive taget stilling til, om den midlertidige dispensation skal fortsætte.

Det er muligt for forældrebestyrelsen at beslutte forskellige kombinationsmuligheder; for eksempel at frokostordningen skal gælde for både vuggestue- og børnehavebørnene, eller at frokostordningen alene skal gælde for en af grupperne og fravælges for den anden gruppe. Frokostordningen dækker den mad og drikke, børnene får til frokost, og indeholder således ikke mad og drikke eller mellemmåltider på andre tidspunkter af dagen. I den nuværende periode har forældrebestyrelserne i stort set alle 24 kommunale og 19 selvejende daginstitutioner valgt, at børnene skal have et frokostmåltid. Der er kun for en børnehave (selvejende), og tre børnehaveafdelinger (to kommunale og en selvejende), at forældrebestyrelserne har fravalgt måltidet, og børnene har i set har madpakker med hjemmefra.

Økonomi

Ingen

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Børneudvalget, magistraten, kommunalbestyrelsen

Historik

Indstilling 19. september 2022, pkt. 85:

Børne- og Ungeområdet indstiller, at taksten for frokostordningen i daginstitutionerne fastholdes.

Beslutning fra Børneudvalget 2022-25, 19. september 2022, pkt. 85:

Udsat.

Indstilling 26. september 2022, pkt. 93:

Børne- og Ungeområdet indstiller, at principper for beregning af taksten for frokostordningen i daginstitutionerne fastholdes i 2023.

Beslutning fra Børneudvalget 2022-25, 26. september 2022, pkt. 93:

Et flertal i børneudvalget (Daniel Panduro, Christina Sylvest-Noer, Ruben Kidde, Lotte Kofoed og Malene Sandfeld) stillede ændringsforslag og indstiller, at forældrebetalingen for 2023 skal stige med samme størrelse, som den procentvise stigning i madpriserne ifølge Danmarks Statistiks EU-harmoniserede forbrugerprisindex.

Et mindretal i børneudvalget (Carina Høedt og Fasaël Rehman) stemte imod ændringsforslaget, idet de har afsat midler i deres alternative budgetforslag til at kompensere for de stigende madpriser, således at forældrebetalingen alene stiger efter de nuværende principper.

Punkt 301: Forslag til beslutning fra 1. viceborgmester Lone Loklindt og forhenværende kommunalbestyrelsesmedlem David Munis Zepernick og kommunalbestyrelsesmedlem Ruben Kidde om at fremrykke screening for ordblindhed på Frederiksberg

17.03.07-G01-14-21

Resume

Det foreslås, at indsatsen for at screene og identificere ordblinde elever fremrykkes. Magistraten besluttede på sit møde den 29. november 2021, pkt. 475, at sende sagen retur til Undervisningsudvalget efter drøftelse med henblik på at få mulighederne for en fremrykning af screening for ordblindhed på Frederiksberg yderligere belyst. Undervisningsudvalget besluttede på sit møde den 7. februar 2022, pkt. 15, at udsætte sagen efter drøftelse, idet udvalget ønskede, at skolernes læsevejledere blev hørt om forslaget og forvaltningens indstilling. Høringssvar fra skolernes læsevejledere blev forelagt for Undervisningsudvalget på mødet den 28. marts 2022, pkt. 33, og Magistraten besluttede på mødet den 4. april 2022, pkt. 133, at sende sagen retur til Undervisningsudvalget med henblik på en drøftelse i Skolelaboratoriet.

Beslutning

Magistraten og Undervisningsministeriet indstiller, at de nuværende tidspunkter i den fælles kommunale testplan for bogstavprøve i børnehaveklassen, ordlæseprøve i 1. klasse og staveprøve 1 i 1. klasse ikke ændres, og at beslutningsforslaget således ikke tiltrædes.

Undervisningsudvalget bemærker, at ønsket om at styrke indsatsen er imødekommet dels med udvalgets tidligere drøftelse af, hvordan indsatsen kan styrkes, og dels at der er ny national lovgivning vedr. screening for ordblindhed på vej.

Indstilling

Undervisningsudvalget indstiller, at magistraten indstiller, at de nuværende tidspunkter i den fælles kommunale testplan for bogstavprøve i børnehaveklassen, ordlæseprøve i 1. klasse og staveprøve 1 i 1. klasse ikke ændres.

Undervisningsudvalget bemærker, at ønsket om at styrke indsatsen er imødekommet dels med udvalgets tidligere drøftelse af, hvordan indsatsen kan styrkes, og dels at der er ny national lovgivning vedr. screening for ordblindhed på vej.

Sagsfremstilling

Magistraten besluttede på mødet den 4. april 2022, pkt. 133, at sende sagen retur til Undervisningsudvalget med henblik på en drøftelse i Skolelaboratoriet. Skolelaboratorium er møde mellem Undervisningsudvalget, skolelederne og forvaltningen med henblik på drøftelse af centrale udviklingstiltag, problemstillinger og udfordringer.

Der har været afholdt Skolelaboratorium den 22. august 2022, og her var tilbagemeldingen fra skolelederne, at de vurderer, at en fremrykning af bogstavprøven i børnehaveklassen vil give en større andel af børn i risikogruppen, da den grundlæggende undervisningsindsats i forhold til de basale elementer i den tidlige skriftsprogsvurdering endnu ikke er fuldt gennemført. Skolelederne anbefalede, at der i stedet for ses på, hvordan ressourcen i Læsekompetencecenteret anvendes, og hvordan den i højere grad kan anvendes til kurser om bl.a. opsporing for personalet på skolerne. Notat om mulige indsatser til styrkelse af ordblindeindsatsen i folkeskolerne, som blev drøftet på Undervisningsudvalgets møde den 15. august 2022, pkt. 74, er vedlagt som bilag.

Forvaltningen ændrer på baggrund af tilbagemeldingen fra skolelederne på Skolelaboratoriet sin anbefaling således, at det anbefales, at de nuværende tidspunkter i den fælles kommunale testplan for bogstavprøve i børnehaveklassen, ordlæseprøve i 1. klasse og staveprøve 1 i 1. klasse ikke ændres.

Forvaltningen forventer at fremlægge sag om justering af den fælles kommunale testplan på baggrund af ændrede regler i folkeskoleloven omkring test i foråret 2023.

Sagsfremstilling Magistratens møde den 4. april 2022, pkt. 133:

Undervisningsudvalget bad på mødet den 28. marts 2022 om, at opsamling på høringssvar fra skolernes læsevejledere blev vedlagt som bilag til sagen. Opsamling på og oversigt over skolernes høringssvar er vedlagt som bilag.

Sagsfremstilling Undervisningsudvalgets møde den 28. marts 2022, sag nr. 33:

Undervisningsudvalget besluttede på sit møde den 7. februar 2022, pkt. 15, at udsætte sagen efter drøftelse, idet udvalget ønskede, at skolernes læsevejledere blev hørt om forslaget og forvaltningens indstilling. Forvaltningen har derfor bedt

skolernes læsevejledere om at kommentere på beslutningsforslaget og forvaltningens indstilling for at bidrage til yderligere belysning af sagen.

Forvaltningen har modtaget svar fra 6 af de 11 skoler. Af de fremsendte kommentarer fremgår, at forslaget er i overensstemmelse med praksis og læsevejledernes anbefaling fra Skolen ved Søerne, Lindevangskolen og Skolen på Duevej. Skolen på Duevej udtrykker et forbehold for at fremrykke den nuværende Bogstavprøve 2. Tre skoler (Ny Hollænderskolen, Skolen på La Cours Vej og Tre Falke Skolen) tilkendegiver en generel bekymring ved at fremrykke tidspunktet for de test, der i forvejen er på den fælles kommunale testplan og anbefaler at holde fast i de nuværende testtidspunkter.

Det er forvaltningens vurdering, at der generelt set vil være opbakning til at fremrykke de nævnte ordlæse- og staveprøver fra sidste halvdel af 1. klasse (marts/april) til starten af 1. klasse (august/september). For bogstavprøvens vedkommende vurderer forvaltningen med baggrund i de modtagne kommentarer, at testtidspunktet fastsættes til senest uge 7 (se skema nedenfor). Herved opnås en afbalanceret screeningsindsats, der både medvirker til en tidlig opsporing af elever med skriftsprogsvanskeligheder og tager højde for, at den grundlæggende undervisningsindsats i forhold til de basale elementer i den tidlige skriftsprøgsvurdering er gennemført.

Del-prøver i screeningsindsats	Nuværende tidspunkt for gennemførelse af prøve	Tidspunkt for gennemførelse af prøve, hvis tidspunkt ændres
Bogstavprøve	Sidste halvdel af børnehaveklassen (marts/april)	Januar/februar
Ordlæseprøve	Sidste halvdel af 1. klasse (marts/april)	Starten af 1. klasse (august/september)
Staveprøve	Sidste halvdel af 1. klasse (marts/april)	Starten af 1. klasse (august/september)

Sagsfremstilling fra Undervisningsudvalget den 7. februar 2022, pkt. 15:

Magistraten besluttede på sit møde den 29. november 2021, pkt. 475, at sende sagen retur til Undervisningsudvalget med henblik på at få mulighederne for en fremrykning af screening for ordblindhed på Frederiksberg yderligere belyst.

Forvaltningen redegør i nedenstående for mulighederne for en fremrykning af screening for ordblindhed.

Traditionelt set har undersøgelse af og screening for ordblindhed, som er kendetegnet ved elevens vedvarende vanskeligheder med udnytte skriftens lydprincip (koble bogstaver og deres lyde), været placeret i sidste halvdel af tredje klasse. På dette tidspunkt i elevens skolealder, kan der med rimelig sikkerhed fastslås ordblindvanskeligheder. Undersøgelser har dog vist, at de centrale særlige sproglige forudsætninger for at udvikle gode skriftsprøgsfærdigheder kan identificeres langt tidligere.

Disse forudsætninger kan i form af en tidlig screening for ordblindhed afprøves ved at undersøge de centrale elementer i evnen til at udnytte skriftens basale lydprincip, dvs. læse og skrive enstavelsesord med en enkel lydstruktur (lydrette ord). En tidlig screening for ordblindhed bør derfor undersøge følgende delfærdigheder

- Bogstavkendskab (at bogstaverne og deres lyde er sikkert indlært)
- Ordlæsning (læsning af enkle lydrette ord)
- Skrivning af enkeltord (stavning af enkle lydrette ord)

Dog bør barnet have arbejdet med at udvikle disse færdigheder i mere formel ramme og på baggrund af en mere systematisk tilgang, før det er hensigtsmæssigt at screene for risiko for ordblindhed. Det betyder, at man også kan screene for tidligt, hvilket vil være tilfældet, hvis screening gennemføres før barnet har fået en tidlig basal indføring i den alfabetiske kode.

Skolerne gør allerede brug af test, der har til hensigt at afdække disse færdigheder, idet alle skoler (jf. den fælles kommunale testplan) gennemfører en bogstavprøve i slutningen af børnehaveklasse samt en ordlæse- og staveprøve i slutningen af 1. klasse. Dertil gennemfører mange skoler i indskolingen DVO-testen. DVO-testen er udviklet i 2007 til brug for screening for ordblindhed på 3. klassetrin, men der er ikke, siden testen blev udviklet, gennemført ændringer eller tilpasning af denne eller det tilhørende norm- og vejledningsmateriale. Den fælles kommunale testplan for skoleåret 2021/22 er vedlagt som bilag.

Forvaltningen anbefaler, at skolerne i Frederiksberg Kommune fortsætter med at benytte de nævnte bogstav-, ordlæse- og staveprøver, som fremgår af den fælles kommunale testplan, med henblik på en fremrykket screening for ordblindhed. Formålet er i forvejen at bidrage til en tidlig opsporing af elever med risiko for at udvikle skriftsprogsvanskeligheder.

Det er forvaltningens vurdering, at en fremrykning af disse prøver vil medvirke til at styrke en tidligere opsporing af elever i risiko for at udvikle alvorlige ordblindevanskeligheder. Forvaltningen anbefaler dermed, at alle tre prøver fremrykkes, således at bogstavprøven gennemføres i midten af børnehaveklasse og ordlæse- og staveprøve gennemføres i starten af 1. klasse.

Del-prøver	Nuværende tidspunkt for gennemførelse af testen	Tidspunkt for gennemførelse af testen, hvis screening fremrykkes
Bogstavprøve	Slutningen af børnehaveklassen (Forår)	Midten af børnehaveklassen (jul)
Ordlæseprøve	Slutningen af første klasse (Forår)	Starten af 1. klasse (Efterår)
Staveprøve 1	Slutningen af første klasse (Forår)	Starten af 1. klasse (Efterår)

De nævnte prøver er udviklet, så de kan dække både børnehaveklasse og 1. klassetrin. Prøverne er standardiserede prøver og måler elevens færdigheder sikkert. Prøverne kan gennemføres af almenlæreren og tidsforbruget er relativt begrænset (ca. 15 minutter pr. test). I og med at testene i forvejen benyttes af alle skoler til alle elever på de nævnte klassetrin (børnehaveklasse og 1. klassetrin), er ændringen omkostningsneutralt.

Prøverne svarer desuden til de deltest, som indgår i Risikotest for ordblindhed og DVO-testen. Risikotest for ordblindhed bliver obligatorisk at anvende fra skoleåret 2022/23 ved mistanke om ordblindhed hos et barn, men skal altså kun anvendes ved indikation på ordblindhed. De nævnte prøver skal dermed medvirke til at afdække, hvilke børn der skal testes yderligere med Risikotest for ordblindhed.

Ovennævnte procedure anbefales som en tidlig og fremrykket screening for ordblindhed indtil Børne- og Undervisningsministeriet åbner for brugen af en ny klassebaseret screeningstest til 1. klasse, jf. aftalen i folkeskoleforligskredsen af 29. oktober 2021. Denne prøve forventes klar senest til skoleåret 2025/26.

Sagsfremstilling fra Magistraten den 29. november 2021, pkt. 475:

Rådmand Lone Lokindt og kommunalbestyrelsesmedlemmerne David Munis Zepernick og Ruben Kidde fremsatte i Kommunalbestyrelsens møde den 27. september 2021 nedenstående beslutningsforslag, som blev oversendt til behandling i Undervisningsudvalget og Magistraten:

"Fremryk screening af ordblindhed på Frederiksberg.

Radikale Venstre foreslår, at indsatsen for at screene og identificere ordblinde elever sker tidligst muligt, da den nuværende indsats på Frederiksberg er alt for sen, alt for langsom og dermed ender som et unødigt stort problem for det ordblinde barn og dets familie og en unødigt stor omkostning for samfundet.

Ordblindhed er et handicap, som kan kompensere for, og jo tidligere det konstateres, jo bedre kan barnet og familien få de rette værktøjer."

Ordblindhed defineres som er en varig funktionsnedsættelse, hvor vanskeligheder med at koble bogstaver og deres lyde, giver den ordblinde udfordringer med at læse og stave. Det anslås at 5 - 7 % af den danske befolkning er ordblinde. Ordblindes vanskeligheder og behov er forskellige fra person til person. Læse- og stavefærdigheder er grundlæggende for velfungerende skriftsprogskomptencer, og derfor kan ordblindhed forårsage, at den ordblinde ikke opnår velfungerende skriftsprogskomptencer. Det har ofte betydning for faglig udvikling og trivsel i grundskolen og kan senere få betydning for uddannelse og arbejde.

Elevers vanskeligheder kan imidlertid i de fleste tilfælde imødegås ved en systematisk undervisning i det grundlæggende bogstav-lyd system. Jo tidligere en indsats, jo større chance for at mindske betydningen af den funktionsnedsættelse, som ordblindhed er. I sidste halvdel af 3. klasse kan ordblindhed med rimelig sikkerhed konstateres hos eleven. På dette tidspunkt må eleven formodes at have gennemgået en passende læseundervisning, så utilstrækkelig undervisning kan udelukkes at være årsag til elevens vanskeligheder.

En forudsætning for en god indsats i forhold til den enkelte elev vil derfor være

- tidlig identifikation af ordblindhed hos den enkelte elev
- tidlig og effektiv undervisning; eventuelt i kombination med kompenserende hjælpemidler og/eller hjælpestrategier

Nuværende testprocedure

I Frederiksberg Kommune har skolerne siden 2018 arbejdet med tidlig opsporing af elever med skriftsprogsvanskeligheder på baggrund en fælles kommunal testplan, hvor både bogstavkendskab samt ordlæse- og stavefærdigheder undersøges hos alle elever fra 0. - 8. klasse. Denne testplan er suppleret med videre testning på individuelt niveau, hvor elevens testresultat har været bekymrende.

Det betyder, at der testes for (risiko for) ordblindhed, hvor gruppeprøven har indikeret vanskeligheder inden for de grundlæggende færdigheder; bogstavkendskab, ordlæse- og stavefærdigheder. Her har skolens læsevejleder benyttet Ordblinderisikotesten (udviklet til 0. og 1. klasse), DVO-testen (udviklet til 3. klasse), Elbros Ordlisten (udviklet til forskellige elevgrupper fra 3. klasse), Testbatteriet (forskellige sproglige prøver, kan anvendes fra 3. klasse) samt den nationale ordblindetest (kan benyttes fra marts i 3. klasse).

Fremtidig testprocedure og tidlig screening for ordblindhed

På baggrund af aftale af 29. oktober 2021 i Folkeskoleforligskredsen bliver Ordblinderisikotesten (fremover benævnt *Risikotest for ordblindhed*) obligatorisk at gennemføre for elever i børnehaveklassen eller 1. klasse, der udviser tegn på specifikke læsevanskeligheder. Dette krav stemmer overens med nuværende praksis på skolerne i Frederiksberg Kommune, hvor den i dag kan anvendes som opfølgende test på indikerede læsevanskeligheder i børnehaveklassen og 1. klasse. Forældre har endvidere ret til at kræve testning med *Risikotesten for Ordblindhed*, hvis de vurderer, at deres barn har specifikke læsevanskeligheder.

Den obligatoriske anvendelse af *Risikotesten for Ordblindhed* som opfølgende test på mistanke om ordblindhed, skal derfor præciseres i skolernes fælles kommunale testplan på skriftsprogsområdet for skoleåret 2022-2023.

Derudover beskriver aftalen i Folkeskoleforligskredsen, at der i øjeblikket arbejdes på udvikling af en ny test rettet mod alle elever i 1. klasse. Denne nye test er en klassebaseret screeningstest for læsevanskeligheder og vil være obligatorisk for alle skoler. Når testen er tilgængelig for skolerne, vil den også blive indarbejdet i den fælles kommunale testplan for skolerne i Frederiksberg Kommune.

Økonomi

Nej

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Undervisningsudvalget, magistraten, kommunalbestyrelsen.

Historik

Beslutning fra Undervisningsudvalget 2022-25, 7. februar 2022, pkt. 15:

Undervisningsudvalget udsatte sagen efter drøftelse.

Indstilling 28. marts 2022, pkt. 33:

Børne- og Ungeområdet indstiller, at den fælles kommunale testplan ændres således, at bogstavprøve i børnehaveklassen, ordlæseprøve i 1. klasse og staveprøve 1 i 1. klasse fremrykkes med henblik på at styrke en tidligere opsporing af elever med risiko for at udvikle skriftsprogsvanskeligheder.

Beslutning fra Undervisningsudvalget 2022-25, 28. marts 2022, pkt. 33:

Et flertal i undervisningsudvalget (Lone Loklindt, Ruben Kidde, Nikolaj Bøgh, Fasael Rehman og Jan E. Jørgensen) indstiller, at den fælles kommunale testplan ændres således, at bogstavprøve i børnehaveklassen, ordlæseprøve i 1. klasse og staveprøve 1 i 1. klasse fremrykkes med henblik på at styrke en tidligere opsporing af elever med risiko for at udvikle skriftsprogsvanskeligheder.

Et mindretal i undervisningsudvalget (Daniel Panduro) stemte imod.

Et andet mindretal i undervisningsudvalget (Christina Sylvest-Noer) tog forbehold.

Udvalget bad om et notat om, hvordan ordblinde indsatsen kan styrkes, som eventuelt kan indgå i budgetdrøftelserne.

Indstilling 4. april 2022, pkt. 133:

Et flertal i undervisningsudvalget (Lone Loklindt, Ruben Kidde, Nikolaj Bøgh, Fasael Rehman og Jan E. Jørgensen) indstiller, at den fælles kommunale testplan ændres således, at bogstavprøve i børnehaveklassen, ordlæseprøve i 1. klasse

og staveprøve 1 i 1. klasse fremrykkes med henblik på at styrke en tidligere opsporing af elever med risiko for at udvikle skriftsprogsvanskeligheder.

Et mindretal i undervisningsudvalget (Daniel Panduro) stemte imod.

Et andet mindretal i undervisningsudvalget (Christina Sylvest-Noer) tog forbehold.

Undervisningsudvalget bad om et notat om, hvordan ordblinde indsatsen kan styrkes, som eventuelt kan indgå i budgetdrøftelserne.

Beslutning fra Magistraten 2022-25, 4. april 2022, pkt. 133:

Magistraten sendte sagen retur til Undervisningsudvalget med henblik på en drøftelse i Skolelaboratoriet.

Undervisningsudvalget bad om et notat om, hvordan ordblinde indsatsen kan styrkes, som eventuelt kan indgå i budgetdrøftelserne.

Indstilling 19. september 2022, pkt. 90:

Børne- og Ungeområdet indstiller, at undervisningsudvalget indstiller, at de nuværende tidspunkter i den fælles kommunale testplan for bogstavprøve i børnehaveklassen, ordlæseprøve i 1. klasse og staveprøve 1 i 1. klasse ikke ændres.

Beslutning fra Undervisningsudvalget 2022-25, 19. september 2022, pkt. 90:

Undervisningsudvalget indstiller, at magistraten indstiller, at de nuværende tidspunkter i den fælles kommunale testplan for bogstavprøve i børnehaveklassen, ordlæseprøve i 1. klasse og staveprøve 1 i 1. klasse ikke ændres.

Undervisningsudvalget bemærker, at ønsket om at styrke indsatsen er imødekommet dels med udvalgets tidligere drøftelse af, hvordan indsatsen kan styrkes, og dels at der er ny national lovgivning vedr. scening for ordblindhed på vej.

Bilag

Fælles kommunal testplan 2021-2022

Opsamling på skolernes kommentering af fremrykning af screening for ordblindhed (Kopi)

Mulige indsatser for styrkelse af ordblindeindsatsen i Frederiksberg Kommune

Punkt 302: Orientering om status om oprettelse af 0. klasser til skoleåret 22/23

17.01.04-G01-1-22

Resume

Jfr. sag nr. 43 i Kommunalbestyrelsen 21. marts 2022 om oprettelse af 0. klasser, skal undervisningsudvalget og magistraten forelægges en status for oprettelse af 0. klasser til skoleåret 2022/23. Status er, at der blev oprettet 34 0.klasser.

Beslutning

Magistraten tog status om oprettelse af 0. klasser i skoleåret 2022/23 til efterretning.

Indstilling

Undervisningsudvalget indstiller, at Magistraten tager status om oprettelse af 0. klasser i skoleåret 2022/23 til efterretning.

Sagsfremstilling

Jfr. sag nr. 43 i Kommunalbestyrelsen 21. marts 2022 om oprettelse af 0. klasser, skal Undervisningsudvalget og Magistraten forelægges en status for oprettelse af 0. klasser til skoleåret 2022/23.

Baggrunden herfor er, at der som følge af budgetforligsbeslutning til budget 2020 blev vedtaget, at der maksimalt må være 26 elever i 0. klasse ved skolestart.

Med demografireguleringen som blev indarbejdet med 1. forventede regnskab 2022, blev rammen til 0. klasserne justeret til 33 0. klasser inklusive de to klasser, som blev afsat som en betinget bevilling, for at kunne overholde budgetforligsbeslutningen om maksimalt 26 elever i 0. klasse ved skolestart.

Der er faktisk oprettet 34 0. klasser til skoleåret 2022/23, dvs. en klasse mere end afsat ved 1. forventede regnskab. Undervisningsudvalget blev tillægsbevilget klasse nr. 34 med sag nr. 146 i Kommunalbestyrelsen 20. juni 2022 ”2. forventede regnskab”.

Skoler	Elever	Klasser	Kvotient
Lindevangskolen	93	4	23,3
Ny Hollænderskolen	99	4	24,8
Skolen på Duevej	106	4	26,5
Skolen på Grundtvigsvej	56	3	18,7
Skolen på La Cours Vej*	86	4	21,5
Skolen på Nyelandsvej	103	4	25,8
Skolen ved Bülowvej	82	4	20,5
Skolen ved Søerne	68	3	22,7
Søndermarkskolen	65	3	21,7
Hovedtotal	767	33	23,2

*Skolen på la Cours Vej har ressourcer til 4 klasser, men har kun oprettet tre og har dermed ekstra ressource i klasserne. Herudover har de ni 0. klassebørn i T-sporet.

Økonomi

Undervisningsudvalget har budgetramme til de faktisk oprettede 0. klasser i skoleåret 2022/23.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Undervisningsudvalget og magistraten.

Historik

Indstilling 19. september 2022, pkt. 95:

Børne- og Ungeområdet indstiller, at status om oprettelse af 0. klasser i skoleåret 2022/23 tages til efterretning.

Punkt 303: Forslag til beslutning fra forhenværende rådmand Mette Bram og kommunalbestyrelsesmedlem Sine Heltberg om reparationscafé og værktøjsbibliotek på Frederiksberg

07.00.00-G01-7-19

Resume

Der er stillet forslag om at etablere en reparationscafé med værktøjsbibliotek på Frederiksberg. Det er fortsat forvaltningens vurdering, at kommunen ikke har hjemmel til at etablere en reparationscafé i eget regi. Forvaltningen kan tilbyde at facilitere et opstartsmøde, hvorefter potentielt interesserede borgere kan drive cafeen videre i KU.BE i en forsøgsperiode på seks måneder. Reparationsværkstedet i Høje Taastrup drives som en del af foreningen "Høje Taastrup Miljø- og Energicenter og har derfor nogle andre handlemuligheder end kommunen, der er underlagt lovgivning vedrørende kommunal affaldshåndtering.

Beslutning

Magistraten indstiller, at beslutningsforslaget om at oprette en reparationscafé på Frederiksberg tiltrædes, idet Magistraten noterede sig, at der i regi af bæredygtigt forsamlingshus arbejdes med en mulig reparationscafé. Magistraten anmodede forvaltningen om at udarbejde en statusrapport for fagudvalget om 1 år.

Et flertal i Miljø-, Bynatur- og Mobilitetsudvalget (Ruben Kidde, Rasmus Holme Nielsen og Freja Fokdal, Jan E. Jørgensen, Anders Storgaard og Carina Høedt) indstiller, at beslutningsforslaget om at oprette en reparationscafé på Frederiksberg tiltrædes, idet der arbejdes for at gennemføre et forsøg i KuBe, som beskrevet i sagen, ligesom det afsøges, om der kan etableres et samarbejde med det bæredygtige forsamlingshus.

Et mindretal i Miljø-, Bynatur- og Mobilitetsudvalget (Gunvor Wibroe) tog forbehold. Forbeholdet blev frafaldet i Magistraten.

Indstilling

Et flertal i Miljø-, Bynatur- og Mobilitetsudvalget (Ruben Kidde, Rasmus Holme Nielsen og Freja Fokdal, Jan E. Jørgensen, Anders Storgaard og Carina Høedt) indstiller, at beslutningsforslaget om at oprette en reparationscafé på Frederiksberg tiltrædes, idet der arbejdes for at gennemføre et forsøg i KuBe, som beskrevet i sagen, ligesom det afsøges, om der kan etableres et samarbejde med det bæredygtige forsamlingshus.

Et mindretal i Miljø-, Bynatur- og Mobilitetsudvalget (Gunvor Wibroe) tog forbehold.

Sagsfremstilling

Miljø-, Bynatur- og Mobilitetsudvalget udsatte den 13. juni 2022 sagen efter drøftelse. Forvaltningen blev anmodet om at uddybe muligheden for et forsøg med reparationscafé i KU.BE, desuden at supplere med konkret økonomi samt hjemmelsforhold for reparationscafeen i Høje Taastrup.

Forvaltningen har ikke yderligere at bemærke fsva. muligheden for et forsøgsordning, hvor KU.BE ligger lokaler til en reparationscafé. Det er fortsat forvaltningens vurdering, at der i en forsøgsperiode på f.eks. seks måneder er mulighed for at låne et lokale en gang om måneden samt mindre lagerfaciliteter i KU.BE, såfremt en gruppe borgere har tid og kræfter til at drive en reparationscafé. Dermed gives der mulighed for at erfare, om en reparationscafé er levedygtig, om der er hænder og kompetencer nok til at drive cafeen (herunder at reparere brugte ting; drive sociale medier for at sikre synlighed; og til at etablere en forening for at sikre det videre forløb). Forvaltningen medgiver, at et lokale, hvor reparationscaféens materialer ikke kan opbevares mellem møderne ikke er ideelt, men at det er den eneste gangbare mulighed, som forvaltningen kan pege på. Idet forvaltningen hverken har hjemmel eller ressourcer til at drive cafeen, kan den udelukkende baseres på frivillige kræfter. Forvaltningen kan dog fortsat tilbyde at stå for et opstartsmøde.

Reparationscafeen i Høje Taastrup drives som en del af foreningen "Høje Taastrup Miljø- og Energicenter". Det betyder, at reparationsværkstedet (som det hedder i Høje Taastrup) ikke drives af kommunen, men drives som en del af centerets aktiviteter. Foreningen har en bestyrelse, der varetager den daglige ledelse, og foreningen drives af medlemskontingenter, fondsmidler samt får indtægter fra en butik med brugt elektronik, bæredygtig emballage, fuglehuse og honning. Det er således op til bestyrelsen at beslutte, hvilke aktiviteter, der skal iværksættes.

Tidligere sagsfremstilling (13. juni 2022)

Det daværende By- og Miljøudvalget har tidligere behandlet forslaget om en reparationscafé og værktøjsbibliotek den 8. april 2019 og den 14. september 2020, hvorefter forvaltningen blandt andet blev bedt om at undersøge erfaringer fra andre kommuner samt afklare kommunal hjemmel til at drive reparationscafé. Ganske kort kan det opsummeres, at andre reparationscafeer får stillet kommunale lokaler til rådighed, at der ikke er kommunale medarbejdere ansat, at der skal påregnes kommunale mandetimer i opstartsfasen, samt at forvaltningen vurderer, at kommunen ikke har hjemmel til at drive en reparationscafé i eget regi. Da de tidligere sagsfremstillinger er meget lange, er de for overskuelighedens skyld vedlagt i et bilag.

Ved seneste behandling tilbagesendte Magistraten den 23. august 2021 sagen, idet forvaltningen blev bedt om at undersøge de videre muligheder frem mod budget 2023.

Forvaltningen har overvejet flere forskellige muligheder og har i den forbindelse været i dialog med KU.BE, hvor der er blevet mulighed for, at en reparationscafé kan låne lokaler samt lidt lagerplads i en forsøgsperiode. Vilklårene for at låne lokaler er de samme som for andre foreninger, hvilket betyder, at foreningerne skal være fleksible i forhold til tidspunkt, ugedag, samt hvilke lokaler der står til rådighed. I forsøgsperioden vil reparationscafeen ikke skulle betale for at låne lokalene. Hvis ordningen fortsætter, bliver det på samme vilkår som andre foreninger, og der skal herefter udarbejdes en lejeaftale.

Forvaltningen har desuden været i dialog med de grønne foreninger/ildsjæle på Frederiksberg for at kortlægge deres interesseområder og undersøge potentielle samarbejdsmuligheder. I den forbindelse er der ingen af de etablerede grønne foreninger, der umiddelbart byder ind på at drive en reparationscafé. Derfor skal de frivillige i givet fald findes andre steder.

Forvaltningen kan facilitere et opstartsmøde af en lokal reparationscafé, hvor der i samarbejde med hovedorganisationen Repair Danmark og repræsentanter fra reparationscafeer fx fra Østerbro og Gentofte kan fortælle om mulighederne. I forbindelse med opstartsmødet annonceres bredt i lokale medier og på SoMe. Her fra er det op til de interesserede at drive caféen videre.

By-, Kultur- og Miljøområdet vurdering

Forvaltningen vurderer fortsat, at det er muligt at understøtte en reparationscafé med lokaler i KU.BE, hvis en gruppe bestående af frivillige vil være interesseret. Desuden vurderer forvaltningen fortsat, at kommunen ikke har hverken hjemmel til at drive reparationscafé i eget regi.

Økonomi

Den nye affaldsbekendtgørelse giver ikke kommunen hjemmel til at drive en reparationscafé, og derved kan udgifterne til lokaleleje, etablering samt drift hermed ikke takstfinansieres. Det er heller ikke muligt at bringe skattefinansierede midler i spil, da en reparationscafé ikke udelukkende har et socialt sigte eller opfylder kravene som værende en folkeoplysende aktivitet.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Miljø-, Bynatur- og Mobilitetsudvalget, Magistraten, Kommunalbestyrelsen.

Historik

Indstilling 14. september 2020, pkt. 253:

By-, kultur- og miljøområdet indstiller, at forslaget ikke tiltrædes, idet der ikke er hjemmel til en kommunalt drevet reparationscafé og værktøjsbibliotek, og der ikke umiddelbart kan peges på finansiering til at støtte en forening.

Beslutning fra By- og Miljøudvalget 2018-21, 14. september 2020, pkt. 253:

By- og Miljøudvalget udsatte sagen, idet forvaltningen blev bedt om at undersøge, hvilke initiativer der er iværksat i andre kommuner, herunder i Høje Tåstrup, samt hvilke relevante foreninger, der er på Frederiksberg, og om midlerne i budget 2021/2022 til borgerdrevne initiativer kan anvendes hertil.

Indstilling 3. maj 2021, pkt. 139:

By-, kultur- og miljøområdet indstiller, hvorvidt forslag om en kommunalt drevet reparationscafé og værktøjsbibliotek tiltrædes.

Beslutning fra By- og Miljøudvalget 2018-21, 3. maj 2021, pkt. 139:

By- og Miljøudvalget udsatte sagen efter drøftelse. Forvaltningen blev bedt om at afsøge konkrete foreninger for interessen for at drive repaircafé; overveje om der kan anvendes socioøkonomiske virksemheder til at varetage driften; og

genoverveje kommunens hjemmel for at drive reparationscafé.

Indstilling 7. juni 2021, pkt. 204:

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller, at forslaget tiltrædes, idet de videre muligheder undersøges frem mod budget 2023

Beslutning fra By- og Miljøudvalget 2018-21, 7. juni 2021, pkt. 204:

Et flertal i By- og Miljøudvalget (Jan E. Jørgensen, Flemming Brank, Nikolaj Bøgh, Brian Holm, Fasaël Rehman og David Munis Zepernick) indstiller, at forslaget tiltrædes, idet de videre muligheder undersøges frem mod budget 2023

Et mindretal i By- og Miljøudvalget (Thyge Enevoldsen, Balder Mørk Andersen og Gunvor Wibroe) tog forbehold.

Indstilling 16. august 2021, pkt. 298:

Et flertal i By- og Miljøudvalget (Jan E. Jørgensen, Flemming Brank, Nikolaj Bøgh, Brian Holm, Fasaël Rehman og David Munis Zepernick) indstiller, at forslaget tiltrædes, idet de videre muligheder undersøges frem mod budget 2023

Et mindretal i By- og Miljøudvalget (Thyge Enevoldsen, Balder Mørk Andersen og Gunvor Wibroe) tog forbehold.

Beslutning fra Magistraten_2018-21, 16. august 2021, pkt. 298:

Sagen blev udsat efter drøftelse.

Indstilling 23. august 2021, pkt. 326:

Et flertal i By- og Miljøudvalget (Jan E. Jørgensen, Flemming Brank, Nikolaj Bøgh, Brian Holm, Fasaël Rehman og David Munis Zepernick) indstiller, at forslaget tiltrædes, idet de videre muligheder undersøges frem mod budget 2023

Et mindretal i By- og Miljøudvalget (Thyge Enevoldsen, Balder Mørk Andersen og Gunvor Wibroe) tog forbehold.

Beslutning fra Magistraten_2018-21, 23. august 2021, pkt. 326:

Sagen blev sendt retur til by- og miljøudvalget efter drøftelse.

Indstilling 13. juni 2022, pkt. 113:

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller, at beslutningsforslaget om at oprette en reparationscafé på Frederiksberg ikke tiltrædes, da der ikke er hjemmel hertil, idet forvaltningen dog kan facilitetere et opstartsmøde med henblik på opstart af en reparationscafé i privat regi.

Beslutning fra Miljø-, Bynatur og Mobilitetsudvalget 2022-25, 13. juni 2022, pkt. 113:

Miljø-, Bynatur og Mobilitetsudvalget udsatte sagen efter drøftelse.

Indstilling 19. september 2022, pkt. 152:

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller, at beslutningsforslaget om at oprette en reparationscafé på Frederiksberg ikke tiltrædes, da der ikke er hjemmel hertil.

Bilag

Tidligere sagsfremstilling

BMU og MAG - Maj, juni og august 2021

Punkt 304: Forslag til beslutning fra rådmand Gunvor Wibroe og forhenværende 2. viceborgmester Michael Vindfeldt om at etablere mere vild og hjemmehørende natur på hospitalsgrunden

04.01.00-G01-196-21

Resume

Udvalget skal med denne sag tage stilling til, om der på baggrund af forslag fra kommunalbestyrelsesmedlem Gunvor Wibroe og fra tidligere 2. viceborgmester Michael Vindfeldt om at etablere mere vild og hjemmehørende natur på hospitalsgrunden, skal indgås dialog med Region Hovedstaden om tidlig realisering af mindre grønne arealer på Hospitalsgrunden til mere vild og hjemmehørende natur med udgangspunkt i forslaget til udviklingsplan for den fremtidige udvikling af Frederiksberg Hospital.

Beslutning

Magistraten besluttede, at beslutningsforslaget om at arbejde med mere vild og hjemmehørende natur på hospitalsgrunden henvises til arbejdet med udviklingsplanen for området. Beslutningsforslaget anses herefter som behandlet i dette spor.

Magistraten besluttede, at der frem til afslutningen af arbejdet med udviklingsplanen indføres en praksis om, at beslutningsforslag henvises til arbejdet med udviklingsplanen, evt. efter behandling i By- og Erhvervsstrategisk udvalg. Fremsatte beslutningsforslag om anvendelse af hospitalsgrunden vil herefter indgå som bilag til udviklingsplanen, når denne forelægges til politisk godkendelse

Indstilling

Miljø-, Bynatur- og Mobilitetsudvalget indstiller, at beslutningsforslaget tiltrædes, idet forvaltningen går i dialog med Region Hovedstaden om mulighederne for en tidlig realisering af mindre grønne arealer til mere vild og hjemmehørende natur på Hospitalsgrunden inden for forslaget til udviklingsplan samt understøtter de midlertidige aktiviteter med fokus på bynatur, der er udvalgt i forbindelse med 'open call'.

Sagsfremstilling

Ved Magistratens behandling af sagen den 19. september blev sagen udsat efter drøftelse. Forvaltningen blev anmodet om et forslag til, hvordan eventuelle beslutningsforslag om Hospitalsgrunden kan behandles under hensyntagen til det igangværende arbejde med udviklingsplanen, som finder sted i regi af By- og Erhvervsstrategisk Udvalg.

I juni 2022 blev parallelopdraget for en udviklingsplan for Hospitalsgrunden afsluttet med offentliggørelse af vurderingsrapport og beslutning om, at der ønskes arbejdet videre med forslaget fra Team Effekt. Frem til foråret 2023 vil der pågå et arbejde med kvalificering og viderebearbejdning af forslaget frem mod et endelig forslag til udviklingsplan, som forventes forelagt Kommunalbestyrelsen inden sommerferien 2023. I arbejdet indgår alle vurderingsudvalgets (By- og Erhvervsstrategisk Udvalg og tre fagdommere) anbefalinger til det videre arbejde, som det fremgår af vurderingsrapporten. By- og Erhvervsstrategisk Udvalg vil undervejs blive orienteret om arbejdet og involveret via temamøder om udvalgte problemstillinger, herunder også midlertidig anvendelse af grunden frem mod og efter kommunens overtagelse.

Det foreslås på den baggrund, at eventuelle politiske beslutningsforslag henvises til arbejdet med udviklingsplanen evt. efter behandling i By- og Erhvervsstrategisk Udvalg.

(Tidligere sagsfremstilling - 19. september 2022)

Kommunalbestyrelsen oversendte den 1. november 2021 følgende forslag til beslutning fra kommunalbestyrelsesmedlem Gunvor Wibroe og 2. viceborgmester Michael Vindfeldt om at etablere mere vild og hjemmehørende natur på hospitalsgrunden.

Forslag:

Socialdemokratiet foreslår, at Frederiksberg indgår i et grønt partnerskab med Region Hovedstaden med henblik på at etablere mere vild og hjemmehørende natur på Hospitalsgrunden.

Begrundelse:

Ifølge Danmarks Naturfredningsforening er vores natur voldsomt presset, og den har ikke meget plads på Frederiksberg, som er den kommune i Danmark med færrest grønne kvm pr. indbygger. Socialdemokratiet ønsker, at Frederiksberg

Kommune etablerer mere bynatur og vild natur hver eneste gang, vi har nogle kvadratmeter til rådighed. Både eksisterende og nye kvadratmeter. Frederiksberg Hospital lukker med udgangen af 2025 og overtages af Frederiksberg Kommune med henblik på, at der her skal udvikles et helt nyt kvarter på grunden. Mens vi afventer den videre proces med udviklingen af området, foreslår Socialdemokratiet, at vi indgår i et grønt partnerskab med Region Hovedstaden og andre relevante aktører med det formål at etablere mere vild og hjemmehørende natur som f.eks. blomsterenge på den 106.000 kvadratmeter store hospitalsgrund."

Bemærkninger til forslaget

Der er i visionen for udviklingen af Frederiksberg Hospital bl.a. lagt op til at der skabes et bykvarter der skal være 'grønt i alle ordets facetter'. I første halvdel af 2022 er visionen blevet oversat til en konkret udviklingsplan hvor tre tværfaglige teams har udarbejdet hvert deres forslag. I juni 2022 valgte vurderingsudvalget at forslaget fra team EFFEKT skal danne baggrund for omdannelsen af hospitalsområdet. Forslaget indeholder 'Hospitalshaven' i hjertet af området og et fintmasket naturnetværk med snoede stier og grønne områder med høj biofaktor og artsdiversitet i de kommende minikvarterer. Med det valgte forslag til udviklingsplan vil der derfor kunne indgås en dialog med Region Hovedstaden ift., om der vil kunne etableres mere vild og hjemmehørende natur på nogle af de grønne arealer, som udviklingsplanen peger på skal bevares i den fremtidige udvikling. Det er ikke forventningen at Region Hovedstaden vil tilføre ekstra driftsmidler til at skabe mere vild og hjemmehørende natur, men forvaltningen vil i dialog med Region Hovedstaden se, om den grønne drift kan tilrettelægges således, at der på udvalgte arealer kan skabes mere vild natur. Forvaltningen er løbende dialog med Region Hovedstaden ift. at sikre at de grønne kvaliteter på hospitalsgrunden ikke går tabt i årene frem mod kommunens overtagelse.

Region Hovedstaden og Frederiksberg Kommune har allerede etableret et samarbejde om midlertidige aktiviteter på Frederiksberg Hospital ved at udpege 4 udendørs og 4 indendørs arealer, der kan anvendes til midlertidig aktivering af området. I foråret 2022 er der ud fra et open call udvalgt 7 projekter, der igangsættes i sensommeren 2022. Tre af de udvalgte aktiviteter vil arbejde med bynatur ud fra forskellige vinkler. Børnehuset Kufferten vil arbejde med et haveprojekt på et areal nordøst for institutionen, 'Dome of life' vil lave eksperimenter med bynatur og vild natur med base i et mobilt drivhus og det bæredygtige forsamlingshus vil invitere til forskellige workshops med fokus på biodiversitet og bynatur. Forvaltningen vil forsat understøtte disse aktiviteter gennem samarbejdet med Region Hovedstaden.

By-, Kultur- og Miljøområdet vurdering

By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer at det er i tråd med både visionen for udviklingen af Frederiksberg Hospital og forslaget til udviklingsplan, at det i dialog med Region Hovedstaden undersøges, om der kan skabes mere vild og hjemmehørende natur på udvalgte arealer indenfor forslaget til udviklingsplanen.

Økonomi

Der er ikke afsat særskilte midler til en tidlig realisering af mindre arealer på Hospitalsgrunden. Såfremt dialogen med Region Hovedstaden peger på at det nødvendigt at tilføre ekstra midler, for at kunne få mere vild og hjemmehørende natur, vil forvaltningen vende tilbage til udvalget med en ny sag.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Miljø-, Bynatur- og Mobilitetsudvalget, Magistraten, Kommunalbestyrelsen.

Historik

Indstilling 22. august 2022, pkt. 139:

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

at beslutningsforslaget tiltrædes, idet forvaltningen går i dialog med Region Hovedstaden om mulighederne for en tidlig realisering af mindre grønne arealer til mere vild og hjemmehørende natur på Hospitalsgrunden inden for forslaget til udviklingsplan samt understøtter de midlertidige aktiviteter med fokus på bynatur, der er udvalgt i forbindelse med 'open call'.

Indstilling 19. september 2022, pkt. 286:

Miljø-, Bynatur- og Mobilitetsudvalget indstiller,

at beslutningsforslaget tiltrædes, idet forvaltningen går i dialog med Region Hovedstaden om mulighederne for en tidlig realisering af mindre grønne arealer til mere vild og hjemmehørende natur på Hospitalsgrunden inden for forslaget til udviklingsplan samt understøtter de midlertidige aktiviteter med fokus på bynatur, der er udvalgt i forbindelse med 'open call'.

Beslutning fra Magistraten 2022-25, 19. september 2022, pkt. 286:

Magistraten udsatte sagen efter drøftelse.

Punkt 305: Forslag til beslutning fra rådmand Jan E. Jørgensen om flere bænke langs den grønne sti

04.00.00-G01-15-22

Resume

Rådmand Jan E. Jørgensen har stillet beslutningsforslag om flere bænke langs Den Grønne Sti. Udvalget skal tage stilling til, hvorvidt der skal opsættes flere bænke langs den grønne sti. Det er forvaltningens vurdering, at særligt strækningen mellem Roskildevej og Peter Bangs Vej har få bænke på nuværende tidspunkt.

Beslutning

Magistraten og Miljø-, Bynatur- og Mobilitetsudvalget indstiller, at beslutningsforslaget tiltrædes som angivet i sagen.

Indstilling

Miljø-, Bynatur- og Mobilitetsudvalget indstiller, at beslutningsforslaget tiltrædes som angivet i sagen.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen oversendte den 20. juni 2022 følgende forslag fra rådmand Jan E. Jørgensen om flere bænke langs den grønne sti.

"Venstre ønsker flere bænke langs den grønne sti."

Bemærkninger til forslaget

Forvaltningen har foretaget en vurdering af, hvor der eventuelt vil kunne opsættes supplerende bænke blandt de allerede opsatte på Den Grønne Sti. Overblik over eksisterende og forslag til nye bænke fremgår af bilag 1.

Der er på nuværende tidspunkt opsat følgende typer bænke langs Den Grønne Sti:

- 30 almindelige bænke
- 7 dobbeltbænke
- 2 runde bænke omkring træer
- 1 børnebænk
- 2 stole

Det er forvaltningens vurdering, at bænke på pladser og i solsider ofte benyttes, men at bænke i skyggen ikke bruges så meget.

Bænkene er imidlertid med til at give dårligt gående mulighed for at finde pauser på gåturene og kan på den måde være med til, at flere benytter Den Grønne Sti og får rørt sig.

Som det fremgår af bilaget, er der en ganske god dækning med bænke langs Den Grønne Sti dog med undtagelse af strækningen mellem Roskildevej og Peter Bangs Vej, hvor der er længere mellem bænkene.

På denne strækning er fortovet ganske smalt og langt de fleste steder kun 1 meter bred. En bænk måler i dybden ca. 60 cm. Bænke vil således ikke kunne opsættes på fortovet uden at udgøre en væsentlig gene for gående. Flere steder er der en "niche" bag fortovet, hvor en bænk i princippet vil kunne stå, men græsarealet er dog så smalt, at siddende på bænken vil sidde med ben og fødder på gangarealet. Bænke vil i disse tilfælde ligeledes skulle stå direkte op ad hække mod private arealer, hvilket vil være uhensigtsmæssigt henset til, at borgere på strækningen langs Den Grønne Sti tidligere har klaget til forvaltningen over støjgener fra de, der benytter sig af bænke grænsende til deres baghaver.

Forvaltningen kan imidlertid pege på tre steder til placering af bænke, hvor bænkene, også ud fra et tilgængelighedsmæssigt hensyn, vil kunne placeres. De tre placeringer vil samtidig give en mere jævn placering af bænke på strækningen mellem Roskildevej og Peter Bangs Vej.

Der er tale om følgende placeringer:

- 1 bænk ved Frederiksvej - på et af hjørnerne
- 1 bænk på strækningen mellem Kronprinsensvej og Blytsvej (hvor bænken dog vil række lidt ud over fortovet) - og

- 1 bänk ved det store træ ved Den Grønne Sti ved kirkegården/kolonihaverne.

Det bemærkes, at der er ledige århusbænke (den type, der normalt benyttes langs stien), som vil kunne opsættes de foreslåede steder, og det vurderes, at udgifterne til opsætning og driften af disse vil kunne afholdes inden for de eksisterende driftsmidler (afsat til vedligeholdelse af bænke).

By-, Kultur- og Miljøområdet vurdering

By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer, at der på nuværende tidspunkt er tilpas med bænke på de fleste strækninger langs Den Grønne Sti. Der er dog få bænke på strækningen mellem Roskildevej og Peter Bangs Vej, idet stien her er meget smal. Med en opsætning af tre bænke vil der også på denne strækning blive opnået et rimeligt interval i forhold til sidde muligheder.

Økonomi

Der vil ikke være udgifter til indkøb af bænke, da der er ledige Aarhusbænke, som vil kunne opsættes. Udgiften til opsætning og efterfølgende drift vil kunne afholdes inden for driftsbudgettet til vedligehold af bænke.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Miljø-, Bynatur- og Mobilitetsudvalget, Magistraten, Kommunalbestyrelsen.

Historik

Indstilling 19. september 2022, pkt. 155:

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller, at forslaget tiltrædes som angivet i sagen.

Bilag

Kort - bænke langs den grønne sti

Punkt 306: Regulativ for Husholdningsaffald og Regulativ for Erhvervsaffald til endelig vedtagelse

07.00.01-A00-3-21

Resume

Forslagene til regulativ for husholdningsaffald og regulativ for erhvervsaffald har været i offentlig høring i perioden fra den 23. juni – 18. august 2022. Der er i høringsperioden indkommet to høringssvar, der ikke giver anledning til ændringer i regulativerne. Udvalget skal på den baggrund tage stilling til, om forslagene kan endeligt godkendes.

Beslutning

Magistraten og Miljø-, Bynatur- og Mobilitetsudvalget indstiller,

1. at Frederiksberg Kommunes Regulativ for Husholdningsaffald godkendes og
2. at Frederiksberg Kommunes Regulativ for Erhvervsaffald godkendes.

Indstilling

Miljø-, Bynatur- og Mobilitetsudvalget indstiller,

1. at Frederiksberg Kommunes Regulativ for Husholdningsaffald godkendes og
2. at Frederiksberg Kommunes Regulativ for Erhvervsaffald godkendes.

Sagsfremstilling

Den 20. juni 2022 besluttede Kommunalbestyrelsen at sende regulativet for husholdningsaffald og regulativet for erhvervsaffald i 8 ugers offentlig høring. Høringsperioden sluttede den 18. august 2022. Der er ikke kommet væsentlige indsigelser.

Forslagene til Frederiksberg Kommunes regulativer for husholdningsaffald og erhvervsaffald er opbygget med baggrund i det standardregulativ, som fremgår af Affaldsaktørbekendtgørelsen.

Regulativ for husholdningsaffald

Ændringerne i regulativet for husholdningsaffald har udspring i den nationale lovgivning om affaldssortering i 10 fraktioner og de i Frederiksberg Kommune besluttede initiativer og indsatser.

Affaldssorteringen i 10 fraktioner er indarbejdet i Frederiksberg Kommunes Ressource- og Affaldsplan 2026, som Kommunalbestyrelsen godkendte den 15. marts 2021. Den 21. marts besluttede Kommunalbestyrelsen en række tilpassede og supplerende indsatser på baggrund af en evaluering af nogle af planens initiativer og igangsatte forsøg.

Ordningen for de første ni fraktioner er rullet ud på hele Frederiksberg, mens sorteringsordningen for tekstilaffald forventes at blive iværksat i 2. kvartal 2023.

Regulativ for erhvervsaffald

Ændringerne i regulativet for erhvervsaffald skyldes ny lovgivning, der vedrører:

- Fritvalgsordning for virksomheder med m.h.t. deltagelse i den kommunale ordning for restaffald. Det vil sige, at virksomheder fremover kan benytte en privat aktør til indsamling af restaffald i modsætning til i dag, hvor der i Frederiksberg Kommune er benyttelsespligt.
- Mulighed for at mindre virksomheder kan benytte den kommunale ordning for genanvendeligt affald i områder med blandet bolig og erhverv reduceres, da der i loven fastsættes en mængdebegrænsning, der ikke er gældende i dag. Ved større mængder skal private virksomheder benytte en privat aktør til indsamling af genanvendeligt affald.

Forslag til ændringer i regulativet for erhvervsaffald omfatter derfor hovedsagelig en frivillig ordning for private virksomheder, hvor kommunen tilbyder indsamling af restaffald fra private virksomheder samt genanvendeligt affald i en mængde, der svarer til en husholdning. Kommunens egne institutioner/virksomheder skal bruge de kommunale sorteringsordninger svarende til husholdninger.

Ændring af standardregulativet for erhvervsaffald i høringsperioden

Mens regulativerne har været i høring er Miljøstyrelsen kommet med en ændring til standardregulativets §11.1. Det betyder, at der er sket en mindre ændring i det regulativ, der har været i høring. Således at teksten er ændret fra:

"Ordnningen gælder for alle virksomheder, herunder også institutioner i I/S Amager Ressourcecenters (ARC) ejerkommuner." til "Ordnningen gælder for virksomheder, som er hjemhørende i kommunen, og virksomheder, som ikke er hjemhørende i kommunen, herunder udenlandske virksomheder."

Ændringen i ordlyden betyder, at flere virksomheder vil have mulighed for at deltage i den kommunale ordning og at den kommunale genanvendelsesprocent vil kunne øges. Ordningen vil fortsat være et frivilligt tilbud til de relevante virksomheder. Da ændringen øger serviceniveauet for virksomhederne, og ingen får pålagt øgede kommunale udgifter til affaldshåndteringen, vurderer forvaltningen ikke, at en ændring af ordlyden på ny skal sendes i offentlig høring.

Liberalisering af ordninger for erhvervsaffald

Det kommunale regulativ for erhvervsaffald vil ikke give mulighed for at regulere de private indsamlere, der med den kommende lovgivning forventes at fylde mere i gadebilledet. Udover det økonomiske aspekt for Frederiksberg Renovation, vurderer forvaltningen, at den nye lovgivning vil have følgende konsekvenser:

- At der kommer flere beholdere og skraldemænd i gårdrummene.
- En øget kørsel med skraldebiler i byen. Frederiksberg Renovation er godt på vej med at udskifte de gamle dieseldrevne skraldebiler til nyere versioner, der kører på el og udleder mindre CO₂. Det vil ikke være muligt for kommunen at regulere drivmidlerne hos de private indsamlere udover ift. miljøzonen.
- En risiko for, at borgerne vil opleve øgede støjgener, da det ikke er muligt for kommunen at regulere tidspunkterne for tømning for de private indsamlere og Miljøbeskyttelsesloven ikke gælder på fællesarealer, som både virksomhederne og borgerne i ejendommen har adgang til.
- En risiko for, at nogle virksomheder vil bruge husholdningsordningerne uden at være tilmeldt, da de private indsamlere ikke i tilstrækkelig grad opsøger de mindre virksomheder med tilbud om en affaldsløsning. Ligesom det for små virksomheder kan virke uoverskueligt at finde frem til en privat indsamler. Dertil kommer, at mange små virksomheder ikke kan få tilladelse af ejendommen til at opstille deres egne beholdere.

Delegation af bemyndigelse

Forvaltningen har i begge regulativer stillet forslag om, at Kommunalbestyrelsen bemyndiger forvaltningen til at træffe afgørelser efter regulativerne, idet ændringer af de administrative retningslinjer i regulativet skal forelægges Miljø-, Bynatur- og Mobilitetsudvalget til godkendelse, hvis ændringerne har betydning for serviceniveauet på området eller forøger omkostningerne nævneværdigt i forhold til året før. Der er udarbejdet administrative retningslinjer, som skal sikre en ensartet sagsbehandling af afvigelser mv. i henhold til gældende lovgivning. Retningslinjerne er detailregulering af affaldsordningerne som vil betyde, at borgerne og grundejeres rettigheder og pligter fremgår mere tydeligt. Retningslinjerne er vedlagt sagen.

Resumé og vurdering af høringssvar

Der er kommet 2 høringssvar, hvoraf det ene ikke har relevans for regulativerne, men har karakter af en mere generel henvendelse vedrørende affaldssortering. Det andet høringssvar handler om tilgængelighed for bortskaffelse af husholdningsaffald, herunder manøvreplads. Tilgængelighed, herunder også manøvreplads, er beskrevet i retningslinjerne tilhørende regulativerne og forvaltningen vurderer på den baggrund, at høringssvaret ikke giver anledning til ændringer i regulativet.

Proces

Når Kommunalbestyrelsen har godkendt regulativerne, indmeldes de i den nationale regulativdatabase, og vil således være gældende umiddelbart efter.

By-, Kultur- og Miljøområdet vurdering

By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer, at de indkomne høringssvar ikke giver anledning til ændringer i regulativerne, da bemærkningen om tilgængelighed allerede er indarbejdet i retningslinjerne. Forvaltningen vurderer endvidere, at de to regulativer lever op til gældende og kommende lovgivning inden for nærmeste fremtid, ligesom forvaltningen vurderer, at regulativet afspejler de beslutninger som Kommunalbestyrelsen tidligere har truffet på området.

Økonomi

Sagen har i sig selv ingen økonomiske konsekvenser for kommunen. Affaldsordninger er gebyrfinansierede efter "hvile i sig selv" princippet. Gebyrerne fastsættes i den årlige gebyrsag, der ligeledes forelægges den 19. september 2022.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Miljø-, Bynatur- og Mobilitetsudvalget, Magistraten, Kommunalbestyrelsen.

Historik

Indstilling 19. september 2022, pkt. 153:

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

1. at Frederiksberg Kommunes Regulativ for Husholdningsaffald godkendes - og
2. at Frederiksberg Kommunes Regulativ for Erhvervsaffald godkendes.

Bilag

Høringsnotat

Retningslinjer samlede

Forslag til Regulativ Husholdningsaffald

Forslag til Regulativ for erhvervsaffald_endelig

Punkt 307: Affaldsgebyr 2023

07.00.01-A00-12-21

Resume

Kommunalbestyrelsen skal med denne sag godkende affaldsgebyrerne for 2023. De foreslåede gebyrer medfører en mindre stigning på ca. 73 kr. pr. husstand, hvilket er markant lavere end forventningerne. Den lavere stigning kan tilskrives effektiviseringer samt øgede indtægter for salg af pap, papir og metal.

Det bemærkes, at der siden forelæggelsen for Miljø-, Bynatur- og Mobilitetsudvalget er foretaget en mindre rettelse i tabel 1, idet den årlige takst per 100 liter restaffald ved ugentlig tømning er 638 kr. eks. moms i 2023 og ikke 543 kr. eks. moms i 2023. Den øvrige tabel fremstår uændret.

Beslutning

Magistraten og Miljø-, Bynatur- og Mobilitetsudvalget indstiller, at forslag til Gebyrblad 2023 godkendes.

Indstilling

Miljø-, Bynatur- og Mobilitetsudvalget indstiller, at forslag til Gebyrblad 2023 godkendes.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen skal hvert år fastsætte affaldsgebyrerne for det næste år jævnfør affaldsaktorbekendtgørelsen § 15. Der er til sagen vedhæftet et udkast til gebyrblad 2023, der er udarbejdet på baggrund af tidligere politiske beslutninger.

Den 17. maj 2021 vedtog Kommunalbestyrelsen, at der skulle indkøbes yderligere elskraldebiler til Frederiksberg Renovation. Det medfører en stigning på 30 kr. i affaldsgebyret pr. husstand i 2023. Kommunalbestyrelsen besluttede den 17. september 2021, at gebyrerne alene skulle pris- og lønfremskrives (svarende til 46 kr.) i 2023. Senest har Kommunalbestyrelsen den 20. juni 2022 godkendt en stigning i A-taksten for Amager Ressourcecenter svarende til 59 kr. pr. husstand. A-taksten dækker over undervisning af skolebørn samt diverse generelle udviklingsprojekter, og ligger under administrationsgebyret.

Forud for denne sag er der således allerede besluttet flere elementer, der påvirker gebyrerne, ligesom der er kommet uforudsete udgifter til, der får gebyret til at stige yderligere og lande på i alt 161 kr. pr. husstand. Det forelagte gebyrblad lægger dog kun op til en stigning på 73 kr. pr. husstand, hvilket skyldes, at det er lykkedes kommunen at effektivisere, ligesom der forventes øgede indtægter for salg af pap, papir og metal.

Hovedårsager til prisstigninger

- Pris- og lønfremskrivningen udgør 46 kr. Stigningen i forhold til sidste års pris på fraktioner ved en generel prisudvikling (altså hvad man kan forvente priserne samlet stiger ved uændrede forudsætninger til volumen eller andet).
- Køb af elbiler svarende til 60 kr. årligt pr. husstand fra 2. halvår 2023, dvs. 30 kr. pr. husstand i 2023
- Øget A-takst for Amager Ressourcecenter svarende til 59 kr. pr. husstand
- Øgede udgifter til indkøb af bioposer til madaffald på 26 kr. pr. husstand grundet stigende markedspriser samt højere krav til kvalitet og miljø ved nyt udbud

Oversigt over de foreslåede takstændringer vedrørende husholdningsaffald

Husholdninger	Kr. eks. moms i 2022	Kr. eks. moms i 2023	Ændring 2022-23 Kr. eks. moms
---------------	-------------------------	-------------------------	----------------------------------

Restaffald

Afhentningssted, per styk og per år	1.172	990	-182
Årlig takst per 100 liter restaffald ved ugentlig tømning	543	638	95

Genanvendeligt affald

Pr. husholdning pr. år:

Madaffald	200	276	76
Haveaffald beholder/løst	64	50	-14
Storskrald, løst	169	175	6
Glas	127	97	-30
Papir	95	62	-33
Pap	130	161	31
Plast	175	204	29
Metal	35	32	-3
Tekstiler	65	64	-1
Farligt affald	68	87	19
Genbrugsstationer	244	222	-22
Administration	69	82	13
I alt per husholdning (genanvendeligt affald)	1.441	1.514	73

Forklaringer på udvikling i individuelle takster fremgår nedenfor:

Genanvendeligt affald:

- Madaffald: Der er en stigning i udgifter til bioposer som foranlediger en isoleret merudgift på 26 kr. ift. 2022. Udgiften skyldes dels at prisen på bioposer generelt er steget fra 2021 til 2022 samt at der fra 2023 i forbindelse med fælles poseudbud med Københavns Kommune, Hvidovre Kommune, Tårnby Kommune og Dragør Kommune af hensyn til brugeroplevelsen og miljøet vil blive benyttet en ny type biopose af lidt tykkere kvalitet og med højt indhold af biogent carbon, som er en lidt dyrere råvare. Dertil kommer en stadig stigende volumen af madaffald. Den resterende udgiftsstigning skyldes pris- og lønudvikling samt det reelle vurderede omkostningsniveau ved at drive ordningen.
- Haveaffald: Forvaltningen har vurderet de forventede indsamlings- og behandlingsudgifter på området og vurderer, at gebyret bør sænkes ift. sidste år.
- Storskrald: Der er indregnet en marginal prisstigning på storskrald, idet der forventes højere behandlingsudgifter som følge af krav om øget sortering og højere kvalitet i genanvendelsen i nyt fælles innovationsudbud med Københavns Kommune, Tårnby Kommune og Dragør Kommune. Derudover er der planlagt forsøg med indsamling af genbrugelige effekter via storskraldordningen i 2023 jf. Ressource- og Affaldsplan 2026.
- Glas: En revurdering af udgiftsniveauet ift. de i Ressource- og Affaldsplan 2026 planlagte indsatser på området bevirker, at gebyret for 2023 kan sænkes ift. 2022 trods øgede behandlingsudgifter jf. krav om genbrug af hele flasker.
- Papir: Indtægten på salg af papir har været stigende igennem de seneste par år. Det forventes, at der dermed kan budgetteres med flere salgsindtægter end hidtil, hvilket sænker gebyret.

- Pap: En forventning om stigende mængder papaffald gør, at indsamlingsudgifterne stiger.
- Plast: Stigende mængder usorteret plastaffald og deraf øgede behandlings- og indsamlingsudgifter gør, at gebyret for plast stiger. Der er i 2022 gennemført fælles udbud om afsætning af 'plast og mad- og drikkekarton' med 37 andre kommuner med henblik på opnå bedre pris og højere kvalitet i genanvendelsen.
- Metal: Det vurderes på baggrund af forventet aktivitet, at gebyret kan sænkes marginalt.
- Tekstil: Det vurderes på baggrund af forventet aktivitet, at gebyret kan sænkes marginalt. Der skal inden sommeren 2023 implementeres en indsamlingsordning for tekstilaffald jf. lovkraft.
- Farligt affald: Der er en forventning om stigende mængder indsamlet farligt affald som følge af igangværende udrulning af miljøskabe i etageboliger jf. lovkraft, hvilket bevirker behandlingsomkostninger og forventeligt også øgede udgifter til indsamling ift. tidligere år. Gebyret bør derfor sættes op.
- Genbrugsstationer: På baggrund af forrige års forbrug og kendte udgifter for 2023 vurderer forvaltningen, at der vil være et lavere udgiftsniveau.
- Administration: Kommunalbestyrelsen godkendte under punkt 139 'Dispensation fra ejerftale om Amager Ressourcecenter' den 20. juni 2022 en stigning i A-taksten for Amager Ressourcecenter på 32 kr. pr. indbygger svarende til 59 kr. pr. husstand. A-taksten vedrører undervisning af skolebørn samt diverse generelle udviklingsprojekter, er A-taksten lagt ind under administrationsgebyret. Der var forudsat stigende udgifter til administration i 2022, hvorfor stigningen i 2023 delvist har været indarbejdet i sidste års gebyr.

Restaffald:

- Restaffald: En forventning om faldende restaffaldsmængder som følge erhvervets udtræden af den kommunale indsamlingsordning gør, at tønningsprisen stiger. Der er forudsat en nedgang i affaldsvolumen på 10% ift. 2021 niveauet. Dette forårsager en stigende pris på trods af faldende indsamlingsudgifter som resultat af nedlæggelse af et affaldsdistrikt. Pris pr. afhentningssted er beregnet på baggrund af mængden af indsamlingsudgifter fordelt pr. afhentningssted, når indsamlingsudgifterne falder, falder dette gebyr dermed også.

Ud over gebyret for kommunens husstande, er der en række andre affaldsgebyrer, der opdateres på Gebyrblad 2023.

Oversigt over øvrige gebyrer: (prisfremskrevet fra sidste år)

	Kr. eks. moms i 2022	Kr. eks. moms i 2023
Konkret anvisning af byggeaffald pr. time	397	400
Genbrugsstation per besøg		
• Personbil	120	124

• Kassevogn	156	160
• Ladvogn	188	192
• Farligt affald, 0-10 kg	112	116
• Farligt affald, 10-25 kg	196	200
Forgæves kørsel af bestilt container til storskrald el. haveaffald	412 pr. time	422 pr. time
Beholdervask pr. beholder under 1 kubikmeter	180	184
Særlige ydelser (vedr. husholdninger)		
• Storskrald, container pr. bestilling	2.134	2.187
• Haveaffald, container pr. bestilling	1.534	1.572
• Bestilling af ekstra beholdere, pr. beholder	420	430
• Bestilling af ekstra tømning, pr. gang	140	143
• Forgæves kørsel af bestilt container til storskrald eller haveaffald, timepris	412	422
• Forgæves kørsel ved bestilt beholder til glas pr. gang	96	98
• Beholdervask, pr. beholder til dagrenovation under 1 m ³	180	184
• Leje af mobile affaldsrum	28.012	28.704
Virksomheders deltagelse i ejendommens ordninger for genanvendeligt affald. I alt per virksomhed efter tilmelding (kun for virksomheder i ejendomme med boliger og erhverv) (udgår som følge af ny lovgivning)		
• For deltagelse i ejendommens genanvendelige afhentningsordninger per år med op til en mængde, der svarer til den gennemsnitlige mængde for 2 husholdninger	2.256	udgår
• For deltagelse i ejendommens genanvendelige afhentningsordninger per år med en mængde, der svarer til den gennemsnitlige mængde for mellem 2 og 4 husholdninger	4.512	udgår
Ukorrekt sortering		
• Ukorrekt sortering	400	410

• Ukorrekt sortering, grove eller gentagende tilfælde	1.600	1.640
• Ved ukorrekt sortering, der medfører tillægsbetaling fra behandlingsanlæg, viderefaktureres tillægsbetalingen til grundejeren eller virksomheden og tillægges et administrationsgebyr	200	205

Ekstraomkostninger forbundet med afhentning

• Ved ekstraomkostninger forbundet med afhentning, hvor årsagen til ekstraomkostningerne kan henføres til grundejeren/virksomheden, herunder oprydning efter overfyldninger, tømninger under særlige forhold for eksempel midlertidige forhold på adgangsvejen eller afhentningsstedet samt ved udsætning i forbindelse med begivenheder og lignende, viderefaktureres grundejeren/virksomheden ekstraomkostningerne med et administrationsgebyr, dog maksimalt ét administrationsgebyr pr. måned	200	205
---	-----	-----

Noter vedrørende renovation:

1. Kolonihaver, der ikke benyttes i vinterperioden, betaler 0,25 gange gebyr for genanvendeligt affald med videre
2. Boligenheder, der anvendes til kollegium, betaler 0,3 gange gebyr for genanvendeligt affald med videre
3. For benyttelse af mobilsuganlæg til restaffald betales 0,66 gange gebyr for beholderrumfang
4. Ved komprimering af affaldet i ophalercontainere med komprimering betales 2,5 gange beholderrumfang.

Forhold som afventer ekstern afklaring

Gebyr for erhvervsaffald

Folketinget vedtog som led i udmøntningen af 'Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi' den 9. juni 2022 ny lovgivning (L153 Lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse og lov om Forsyningstilsynet), der sætter nye rammer for indsamling af erhvervsaffald. Af loven fremgår det, at virksomheder som har en volumen af genanvendeligt affald, udover hvad der svarer til en normal husstand fremadrettet, vil skulle benytte en privat indsamler. Endvidere fremgår det, at indsamling af erhvervsaffald fra kommunens side skal foregå på markedsvilkår. Kommunerne har via KL henvendt sig til forsyningstilsynet for afklaring af metode for beregning og fastsættelse af gebyr på markedsvilkår for erhvervsaffald. En vejledning på dette område er annonceret pr. den 15. september 2022. Det endelige gebyr for indsamling af erhvervsaffald vil blive beregnet efter denne vejledning, og vedlægges til det endelige takstblad. Da vejledningen ikke er udgivet endnu, er der ikke sikkerhed for størrelsen af gebyret, men et niveau på 10 - 20 % over husstandstaksterne på genanvendeligt og restaffald er ikke usandsynligt. Det forventes endvidere ikke, at provenuet fra tillægstaksten må tilgå det brugerfinansierede område, afklaring heraf afventer vejledningen.

Usikkerhed omkring erhvervs deltagelse i de kommunale affaldsordninger

Med de nye rammevilkår vil det fremadrettet være frivilligt for virksomheder at deltage i den kommunale indsamlingsordning for restaffald eller benytte en privat indsamler. Hvor mange der træder ud af den kommunale ordning og vælger en privat indsamler er svært at vurdere. Samtidig vil det kun i begrænset omfang være muligt for virksomheder at benytte de kommunale ordninger for genanvendeligt affald. Kun virksomheder der i art og mængde har genanvendeligt affald svarende til en husstand vil kunne benytte de kommunale ordninger. Det er forvaltningens vurdering, at op mod 90 % af de ca. 200 virksomheder der i dag er tilmeldt kommunens indsamlingsordninger for genanvendeligt affald fremadrettet vil skulle benytte en privat indsamler.

De ændrede rammevilkår vil forventeligt få økonomiske konsekvenser for Frederiksberg Renovation, som i værste fald ser ind i et scenarie med en ugentlig reduktion på op mod 4.000 tømninger, hvilket medfører udfordringer i forhold til omstilling, personale, bilpark mm. Det er svært at optimere på forhånd med den meget korte implementeringsperiode kommunerne er givet. Dertil kommer, at antallet af virksomheder der fravælger restaffaldsordningen er usikkert. Der må derfor påregnes en tilpasningsperiode på et par år. For at imødekomme de forestående ændringer, er der i gebyrberegningerne for 2023 lagt en forudsætning ind om, at der kan nedlægges et restaffaldsdistrikt med indgangen til 2023, ligesom literprisen for restaffald er hævet, da synergien ved samkørsel mistes. Derudover vil det ved naturlig afgang blandt skraldemændene i kommende tid nøje blive vurderet, hvorvidt stillingerne skal genbesættes med henblik på undgå senere at skulle afskedige personale. Gebyrindtægten for virksomhedernes deltagelse i kommunens restaffaldsordning udgør p.t. ca. 8,2 millioner kr. årligt, mens den for de genanvendelige ordninger udgør ca. 600.000 kr.

Der er på den baggrund i de foreslåede gebyrer indregnet et fald i gebyrindtægten for de genanvendelige affaldsordninger på 540.000 kr. I forhold til restaffald er effekten delvist håndteret ved omlægning af et restaffaldsdistrikt til et nyt plast og pap distrikt (svarende til 2 mio. kr.).

Nyt gebyr til Forsyningstilsynet

Forsyningstilsynet er fra 1. juli. 2022 tilsynsansvarlige på dele af renovationsområdet og skal blandt andet føre tilsyn overfor kommunes regnskabspraksis på renovationsområdet. For dette vil der blive opkrævet et tillægsgebyr fra 2023 svarende til 5 kr. pr. husstand. Det er endnu ikke meldt ud, hvordan dette gebyr skal pålignes de eksisterende takster og gebyret vil derfor blive efterreguleret i 2024-taksten, når en praksis er etableret.

Momsopkrævning på husholdningsaffald

Det bemærkes, at alle landets kommuner hidtil har opkrævet moms på de regninger, der sendes til borgerne for afhentning af husholdningsaffald i den tro, at man har været forpligtiget hertil. I 2020 blev en afgørelse fra Skatterådet indbragt for Landsskatteretten, med henblik på afklaring af, om kommunerne skal opkræve moms for betaling af dagrenovation. Landsskatterettens kendelse slår fast, at der ikke skal opkræves moms, da indsamling af affald er en myndighedsopgave. Afgørelsen fra Landsskatteretten medfører dermed en praksisændring og kommunerne afventer et styresignal herom fra Skattestyrelsen. Indtil dette nye styresignal er modtaget bliver affaldsgebyret i 2022 opkrævet uden moms, idet der udestår afklaring for hvorledes tidligere års opkrævede moms på ordningerne skal håndteres.

xt-decoration: underline;">Yderligere ændringer fra 2024

Det er udmeldt fra Forsyningstilsynet at der kommer ny kontoplansstruktur som forventes at træde i kraft fra 2024 eller 2025. Endvidere er det i boligaftalen 2017 besluttet, at ejendomsskatten skal opkræves af staten fra 2024 via forskudsopgørelsen. Dette betyder, at gebyrer for renovation fremadrettet skal opkræves særskilt fra ejendomsskatten.

By-, Kultur- og Miljøområdet vurdering

By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer, at udkast til gebyrblad 2023 stemmer overens med tidligere politiske beslutninger, herunder Ressource- og Affaldsplan 2026.

Økonomi

Som konsekvens af sagen vil affaldsgebyret på genanvendelige affaldsfraktioner stige med gennemsnitligt 73 kr. pr. husstand.

Restaffaldstaksten reguleres efter forventning til volumen samt nedlæggelse af et affaldsdistrikt som følge af forventet nedgang i erhvervskunder som følge af ny lovgivning jf. ovenstående.

Øvrige gebyrer pris- og lønfremskrives.

Sagen vedrører ikke det skattefinansierede område.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

Behandling

Miljø-, Bynatur- og Mobilitetsudvalget, Magistraten, Kommunalbestyrelsen.

Historik

Indstilling 19. september 2022, pkt. 154:

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller, at forslag til Gebyrblad 2023 godkendes

Punkt 308: Anlægsprojekt på Sylows Allé

05.00.00-G01-76-22

Resume

Der er i 2022 afsat midler til anlæg af de sidste projekter i Frederiksberg Bymidte. Projekterne er en del af en større planlægning for Frederiksberg Bymidte, hvor byrummet ved Frederiksberg Centret blev omlagt for et par år siden, og lommeparken Bodil Kochs Have stod klar i foråret 2022. Det sidste projekt i bymidten er for nuværende optimering af byrummet Sylows Allé. Med sagen indstilles det, at det foreliggende projekt godkendes og anlægsbevilges. Projektet skaber et mere grønt og trafik sikkert byrum i koblingen mellem Metrostationen, og Falkonercenteret og indløser Frederiksberg Kommunes forpligtelse til at etablere dette i forhold til tidligere indgåede aftaler.

Beslutning

Magistraten og Miljø-, Bynatur- og Mobilitetsudvalget indstiller,

1. at projektet for Sylows Allé godkendes, og
2. at der meddeles anlægsbevilling på 5,988 mio. kr. til anlæg af Sylows Allé, finansieret af det til formålet afsatte rådighedsbeløb i 2022 på anlægsprojektet ”byrum Frederiksberg Bymidte”.

Indstilling

Miljø-, Bynatur- og Mobilitetsudvalget indstiller,

1. at projektet for Sylows Allé godkendes og
2. at der meddeles anlægsbevilling på 5,988 mio. kr. til anlæg af Sylows Allé, finansieret af det til formålet afsatte rådighedsbeløb i 2022 på anlægsprojektet ”byrum Frederiksberg Bymidte”.

Sagsfremstilling

Frederiksberg Bymidte var gennem en lang årrække præget af større projekter senest med ombygning af Frederiksberg Centret, anlæg af Cityringens nye metrostation og ombygningen af Falkoner Centret. For at understøtte og udnytte disse store investeringer er det vigtigt, at byrummene i mellem disse samtidig bliver opgraderet, og derfor har Frederiksberg Kommune fra 2019 til 2022 udviklet byrummene i bymidten. Der er sket en opgradering af byrummet langs Frederiksbergcenteret efter aftale med centeret. For at skabe et mere grønt og rekreativt miljø i området er der anlagt lommeparken Bodil Kochs Have på hjørnet af Solbjergvej - Holger Tornøes Passage efter aftale med Lejerbo. Endvidere har Frederiksberg Kommune i samarbejde med CBS etableret nye og forbedrede cykelparkeringsmuligheder på Solbjerg Plads.

I forbindelse med ombygningen af Falkoner Centret og færdiggørelsen af Cityringen blev det besluttet at ændre de noget nedslidte og fragmenterede byrum på Sylows Allé og Sylows Plads sådan at byrummene lever op til og bliver en naturlig forlængelse af de andre byrum i Frederiksberg Bymidte. Formålet er at understøtte bylivet bedre i koblingen mellem den nye metrostation, det ombyggede Falkoner Center, Falkoner Allé og Falkoner Plads med biograf, gymnasium og hovedbibliotek ved at etablere byrum, der er mere helstøbte, tilgængelige og trygge med bevidst brug af beplantning, lys, lyd og materialer. Det er udlagt i lokalplanen for Falkoner Centret (Lokalplan 209) at der skal sikres et sammenhængende byrum omkring Falkoner Centret. Det fremgår af lokalplanen at byrummene omkring Falkoner Centret skal indskrive sig i Frederiksbergs tradition for at være en grøn bydel, og samtidig sikre, at den aktivitet, som driften af et hotel og koncertsted medfører, afvikles uproblematisk.

Der blev derfor indgået aftale med ATP Ejendomme, der ejer Falkoner Centeret om en samlet løsning, hvor Frederiksberg Kommune anlægger et nyt byrum på Sylows Allé og Sylows Plads, mens ATP skulle vende deres parkeringsrampe som forudsætning for at Frederiksberg Kommune kunne sammenkoble adgangen til parkeringskældrene under jorden og nedlægge rampen til parkeringskælderen under Frederiksberg Gymnasium. Kommunen forpligtede sig i den forbindelse til at gennemføre projektet på Sylows Allé, mens ATP har en forpligtelse til at vende rampen.

Under detailprojektering af rampe- og tunnelloøsningen viste det sig at hele projektet ikke blev vurderet at være realiserbart inden for det afsatte anlægsbudget og i forbindelse med drøftelserne af Frederiksberg Kommunes økonomi i Magistraten i januar/februar 2022 traf Magistraten beslutning om at nedjustere projektet, således at der på nuværende tidspunkt kun etableres byrum på Sylows Allé fra Falkoner Allé til Sylows Plads – den del som kommunen er forpligtet til i forhold til de aftaler der er indgået med ATP, og som udgør forbindelsen mellem Metrostationen og Falkoner Alle/Falkoner Centerets hovedindgang. Som del af projektet er det besluttet at anvende den granit, der var indkøbt til projektet på Frederiksberg Bakke, til etablering af byrummet på Sylows Alle. ATP er fortsat forpligtet til at vende deres rampe, men den del afventer en afklaring af om kommunen på sigt realiserer projektet på Sylows Plads.

Forvaltningen har haft løbende dialog med ATP og Ejerforeningen om det justerede projekt. Både ATP og Ejerforeningen havde helst set det fulde projekt realiseret, men har forståelse for de økonomiske realiteter i projektet.

Projektforslag

Projektet indeholder en tydelig begrønning af Sylows Allé, en forbedring af materialerne på alléen og en væsentlig forbedring af faciliteterne for fodgængere. Der plantes i alt 10 nye træer, mens de 2 eksisterende træer fældes. En vurdering af de eksisterende træer fremgår af vedlagte trænotat. De nye træer plantes i både nord- og sydsiden af alléen. Fortovsarealerne bliver gjort bredere og etableret med granitbelægning, ligesom der bliver bedre muligheder for udeservering for de caféer og restauranter, der er beliggende ved Sylows Allé, der vil kunne benytte det nye promenadeforhov. Der nedlægges en længere af- og pålæsningszone på sydsiden af vejen, der erstattes med en læssezone ud for vareindleveringen til Falkoner Centret, ligesom der nedlægges 4 bilparkeringspladser på vejens nordlige side. Den eneste parkering, der beholdes på alléen, er 2 handicapparkeringspladser på nordsiden. Samlet set vil det betyde mindre biltrafik på vejen og væsentligt færre ventende biler, der for eksempel bruges af madbude, hvilket forventes at give et fredeligere og tryggere bymiljø. Vejbanen indsnævres fra de nuværende 8-11 meter til 6 meter. Alléen forbliver dobbeltrettet, da der er nødvendigt i forbindelse med til- og frakørsel fra parkeringskælderens, men den kan på sigt ensrettes i forbindelse med en eventuel rampesammenlægning.

De juridiske arbejder med at forberede kommunens overtagelse af det resterende areal af byrummet, Sylows Plads, fortsættes, således at resten af byrummet senere kan anlægges, når/hvis det er muligt at få prioriteret det i kommunens anlægsplan.

By-, Kultur- og Miljøområdet vurdering

By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer, at det justerede projekt har høj værdi i form af en opgradering af byrummet på Sylows Allé med mere grønt og bedre vilkår for fodgængere til følge. Gennemførelsen af projektet skaber et mere grønt og trafikalsikkert byrum i koblingen mellem Metrostationen, og Falkonercenteret og indløser Frederiksberg Kommunes forpligtelse til at etablere dette i forhold til tidligere indgåede aftaler. Derfor er det fortsat forvaltningens vurdering, at projektet bør gennemføres i sin tilpassede form.

Økonomi

Såfremt indstillingen tiltrædes, meddeles der anlægsbevilling på de resterende 5,986 mio. kr. af det afsatte rådighedsbeløb i 2022. Projektets samlede økonomi udgør 21,73 mio. kr. som herefter er fuldt bevilliget.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

Behandling

Miljø-, Bynatur- og Mobilitetsudvalget, Magistraten, Kommunalbestyrelsen.

Historik

Indstilling 19. september 2022, pkt. 160:

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

1. at projektet for Sylows Allé godkendes - og
2. at der meddeles anlægsbevilling på 5,986 mio. kr. til anlæg af Sylows Allé, finansieret af det til formålet afsatte rådighedsbeløb i 2022 på anlægsprojektet "byrum Frederiksberg Bymidte".

Bilag

Sylows Allé_Kote- belægnings- aplanerings- og beplantningsplan

Bevillingsskema Sylows alle

Trænotat.docx

Punkt 309: Betty Nansens Allé - anlæg af skybrudsprojekt og vejareal nord for Lindehaven

01.30.00-P20-13-22

Resume

Forslag til skybrudsprojektet for Betty Nansens Allé forelægges til udvalgets godkendelse. I forbindelse med anlægget skal vejarealet nord for plejecentret Lindehaven etableres i henhold til lokalplan 222. Disponeringen af vejarealet ved Lindehaven samt en anlægsbevilling til projektet forelægges ligeledes til udvalgets godkendelse.

Beslutning

Magistraten og Miljø-, Bynatur- og Mobilitetsudvalget indstiller,

1. at projektforslaget for skybrudsprojektet for Betty Nansens Allé godkendes,
2. at projektforslaget for vejarealet nord for plejecentret Lindehaven godkendes og
3. at der gives en anlægsbevilling på 1,0 mio. kr. på anlægsprojektet "Betty Nansens Allé Klimatilpasningsprojektet Skat" i 2023 til anlæg af vejarealet nord for Lindehaven finansieret af anlægspuljen for skattefinansierede klimatilpasningsprojekter i 2023.

Indstilling

Miljø-, Bynatur- og Mobilitetsudvalget indstiller,

1. at projektforslaget for skybrudsprojektet for Betty Nansens Allé godkendes,
2. at projektforslaget for vejarealet nord for plejecentret Lindehaven godkendes og
3. at der gives en anlægsbevilling på 1,0 mio. kr. på anlægsprojektet "Betty Nansens Allé Klimatilpasningsprojektet Skat" i 2023 til anlæg af vejarealet nord for Lindehaven finansieret af anlægspuljen for skattefinansierede klimatilpasningsprojekter i 2023.

Sagsfremstilling

Baggrund

Skybrudsprojektet for Betty Nansens Allé er et delprojekt i Frederiksberg Kommunes ambition om - senest i 2036 - at være klar til at håndtere de udfordringer med regnvand og skybrud, som klimaforandringerne forårsager i de kommende år. Skybrudsprojektet for Betty Nansens Allé er besluttet ifm. vedtagelsen af skybrudspakke for 2021 og 2022. Der er afsat midler til anlæg af skybrudsikring af hele vejen, og det forventes, at projektet påbegyndes i marts 2023.

Planlægningen for skybrudsprojektet er sat i gang og i den forbindelse skal vejarealet nord for plejecentret Lindehaven (kaldt Lindehaven) anlægges for at begrønne vejen og skabe bedre forbindelse på tværs af Betty Nansens Allé ved Lindehaven.

Skybrudsprojekt for Betty Nansens Allé

Forslaget for skybrudsprojektet forsinker ca. 1.100 m³ regnvand ved magasiner anlagt under terræn i hele vejens strækning, og der anlægges grønne vejbede i vejens nordlige side med træer, buske og urter til forsinkelse af regnvandet fra Betty Nansens Allé nr. 2 til nr. 53.

Se bilag 1 - Betty Nansens Allé - aktuelle forhold, bilag 2 - Situationsplan for Betty Nansens Allé og bilag 3 - Principsnit for Betty Nansens Allé og vejbede.

Ud over at forsinke skybrudsvand har det foreslåede projekt til formål at etablere vejbede med en hydraulisk funktion, at begrønne og nedsætte farten på vejen ved at indsnævre vejbanen til en bredde på 6 meter.

Anlæg af vejareal nord for plejecentret Lindehaven

Yderligere forslås det, at vejarealet nord for Lindehaven i forbindelse med skybrudsprojektet anlægges med grønne arealer, med mulighed for ophold og to handicapparkeringspladser i henhold til Lokalplan 222 for plejeboliger på Betty Nansens Allé 16. Lokalplanen forpligter, ved anlæg af skybrudsprojektet, anlæg af vejarealet nord for Lindehaven. Forslaget til de grønne arealer er udarbejdet ud fra lokalplanens vejledende landskabsplan i en sammenhæng med de nyanlagte byrum mellem de tre senest etablerede bebyggelser. Derved kobles de grønne byrum sammen til et fælles landskab. Forslaget for vejarealet nord for Lindehaven indeholder beskrivelserne for arealerne i lokalplanen. Der nedlægges ikke parkeringspladser som følge af projektet.

Se bilag 4 - Lokalplan 222.

Forslaget til de grønne arealer nord for Lindehaven understøtter lokalplanens beskrivelse om at skabe en visuel- og grøn forbindelse på tværs af Betty Nansens Allé fra syd til nord ved Lindehaven. En hævet flade med en anden type belægning

skaber et opmærksomhedspunkt for trafikanter ved krydsningen for gående i syd- og -nordlig retning ved Lindehaven.

Den hævdede flade markeres med en anden type belægning der understreger den tværgående belægning og med mulighed for ophold mod fortovet mod Lindehaven og langs fortovet mod nord.

I forbindelse med projektet for skybrudsprojektet og anlæg af det grønne vejareal ved Lindehaven forbedres tilgængeligheden på langs af Betty Nansens Allé, til Lindehaven og på tværs af Betty Nansens Allé ved Lindehaven. Se Bilag 2 - Situationsplan for Betty Nansens Allé (se gul markering).

Anlæg af de grønne vejarealer nord for Lindehaven er ikke en egentlig del af skybrudsprojektet, men forvaltningen finder det hensigtsmæssigt at gennemføre i forbindelse med skybrudsprojektet.

Koordinering med andre projekter

For at kunne udføre et så grønt skybrudsprojekt som muligt og at kommunen fremadrettet kan overtage driften af de grønne vejbede samt grønne vejarealer foran plejecentret Lindehaven, foreslår forvaltningen, at Betty Nansens Allé optages som offentlig vej.

Godkendelse af sagen om optagelse af Betty Nansens Allé som offentlig vej og prioritering af vejens optagelse i 2022 bliver behandlet parallelt, i sag nr. 159, på samme møde på Miljø-, Bynatur og Mobilitetsudvalget.

Beslutning i sagen om optagelse af Betty Nansens Allé som offentlig vej, har betydning for muligheden for at anlægge af de grønne vejbede langs vejen i skybrudsprojektet.

By-, Kultur- og Miljøområdet vurdering

By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer, at skybrudsprojektet for Betty Nansens Allé vil være med til at sikre området i tilfælde af skybrud. Yderligere vil vejen fremstå mere grøn og derved danne en god basis for biodiversitet i området. Anlæg og begrønning af vejareal nord for Lindehaven vil skabe bedre forbindelse på tværs af vejen og bedre tilgængelighed langs det nordlige fortov og til Lindehaven.

Økonomi

Anlægsbevilling til skybrudsprojektet på Betty Nansens Allé er givet ved godkendelsen af Skybrudspakken for 2021 og 2022. Derfor søges i indeværende sag en anlægsbevilling på 1. mio. kr. i 2023 finansieret af budgetkonto for skattefinansierede klimatilpasningsprojekter, da lokalplanen foranleder, at vejarealet beliggende nord for Lindehaven i den østlige del af Betty Nansens Allé, skal anlægges som beskrevet i lokalplanen, hvilket fordyrer hovedprojektet.

Der vil være en årlig drift af de grønne arealer på 115.000 kr., som vil blive udmøntet fra den betingede bevilling til implementering af klimatilpasningsprojekter i samarbejde med Frederiksberg forsyning.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

Behandling

Miljø-, Bynatur- og Mobilitetsudvalget, Magistraten, Kommunalbestyrelsen.

Historik

Indstilling 19. september 2022, pkt. 157:

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

1. at projektforslaget for skybrudsprojektet for Betty Nansens Allé godkendes,
2. at projektforslaget for vejarealet nord for plejecentret Lindehaven godkendes - og
3. at der gives en anlægsbevilling på 1,0 mio.kr. på anlægsprojektet "Betty Nansens Allé Klimatilpasningsprojekt Skat" i 2023, til anlæg af vejarealet nord for Lindehaven finansieret af anlægspuljen for skattefinansierede klimatilpasningsprojekter i 2023.

Bilag

Bilag 1_Betty Nansens Allé - aktuelle forhold

Bilag 3_Principsnit for Betty Nansens Allé og vejbede

Bilag 4_Lokalplan 222

Bevillingsskema Betty Nansens alle

Punkt 310: Status på sagskompleks vedr. nedsivningsanlæg ved Skolen på Duevej

02.00.00-G01-21-19

Resume

I forbindelse med projektet for udbygningen af Skolen på Duevej i august 2017 blev der etableret et nedsivningsanlæg (LAR-anlæg), som er medfinansieret af Frederiksberg Forsyning. LAR-anlægget har vist sig at have manglende nedsivningsevne. Kommunen har derfor i januar 2021 anlagt voldgiftssag imod rådgiveren. Formålet med nærværende sag er at sikre den nødvendige bevilling til gennemførelse af juridisk proces ved at omplacere rådighedsbeløb på 0,9 mio. kr. fra voldgiftssagen vedr. Børnehuset Frederiksbergvej, hvor der forventes et mindreforbrug på ca. 0,9 mio. kr.

Beslutning

Magistraten og Miljø-, Bynatur- og Mobilitetsudvalget indstiller,

1. at der omplaceres rådighedsbeløb på 0,9 mio. kr. i 2022 fra procesbevillingen vedr. Børnehuset Frederiksvej til LAR-anlæg ved Skolen på Duevej og
2. at der anlægsbevilges 0,9 mio. kr. til procesbevilling til voldgiftssagen vedr. LAR-anlæg ved Skolen på Duevej finansieret af det omplacerede beløb.

Indstilling

Miljø-, Bynatur- og Mobilitetsudvalget indstiller,

1. at der omplaceres rådighedsbeløb på 0,9 mio. kr. i 2022 fra procesbevillingen vedr. Børnehuset Frederiksvej til LAR-anlæg ved Skolen på Duevej og
2. at der anlægsbevilges 0,9 mio. kr. til procesbevilling til voldgiftssagen vedr. LAR-anlæg ved Skolen på Duevej finansieret af det omplacerede beløb.

Sagsfremstilling

Projektet for udbygning af Skolen på Duevej var en del af "skoleforlig 2013", som Kommunalbestyrelsen tiltrådte i maj 2013. Det blev i den sammenhæng besluttet, at Skolen på Duevej skulle udvides med en tilbygning, som blev bygget sammen med den eksisterende SFO-bygning. Formålet var at skabe plads til et stigende elevantal og skabe tidssvarende rammer for undervisning. I forbindelse med skoleforliget blev det ligeledes besluttet, at byggeprojektet skulle fokusere på miljømæssig bæredygtighed og energismarte løsninger. Projektet blev senere udvalgt som et pilotprojekt ift. at opnå en DGNB-certificering. Projektet har efterfølgende opnået certificeringerne DGNB Guld og DGNB Diamant.

Foruden tilbygningen indeholdt projektet en omdisponering og ombygning af lokaler i skolens eksisterende hovedbygning samt et skolegårdsprojekt, herunder et klimatilpasningsprojekt og nye aktivitetszoner. Der blev på den baggrund opført en tilbygning i forlængelse af det eksisterende skolebyggeri på ca. 1.150 m² fordelt på tre etager, og skolegården blev omdannet med nye aktivitetszoner og et LAR-anlæg (Lokal Afledning af Regnvand).

Ombygningen af skolegården skete i samarbejde med bl.a. områdefornyelsen for Nordre Fasanvej Kvarteret samt Frederiksberg Forsyning og Klimatilpasningen.

LAR-anlægget viste sig efterfølgende at være mangelfuldt i form af manglende nedsivningsevne. I forlængelse heraf behandlede Kommunalbestyrelsen på møde den 2. december 2019 bevillingssag vedr. juridisk proces, idet Kommunalbestyrelsen gav forvaltningen mandat til at igangsætte mediationsproces og eventuelt anlægge voldgiftssag, såfremt den endelige syns- og skønsrapport var entydig i forhold til skyldsspørgsmålet.

Tilbage i januar 2021 anlagde Frederiksberg Kommune sag ved Voldgiftsretten. Sagen er berammet til hovedforhandling over tre retsdage i december 2022. Dog har kommunen, efter gennemgang af seneste skønserklæringer, nedjusteret kravet imod rådgiverne fra ca. 9 mio. kr. til ca. 5 mio. kr.

Frem til sagens hovedforhandling afsøges sideløbende grundlaget for en mediationsproces og muligheden for at afslutte sagen i et forlig. Hovedrådgivernes modkrav vedr. forlænget byggetid udgør 1,8 mio. kr.

By- Kultur- og Miljøområdet estimerer, at de samlede udgifter til juridisk rådgivning vil beløbe sig inden for en ramme på 900.000 kr. Udgifterne inkluderer hovedforhandling i december måned samt en hel dags mediation. Der er således behov

for bevilling på 0,9 mio. kr. til procesudgifter i 2022.

Der søges med denne sag ikke bevilling til håndtering af de indtægter og udgifter, som sagens afslutning vil medføre. Der vil blive forelagt særskilt bevillingssag, når udfaldet af sagen er kendt.

Økonomi

Såfremt indstillingen tiltrædes, meddeles anlægsbevilling på 0,9 mio. kr. til LAR-anlæg ved Skolen på Duevej finansieret af tilsvarende rådighedsbeløb omplaceret fra voldgiftssag vedr. Børnehuset Frederiksvej. Der forventes mindreforbrug på projektet ved Børnehuset Frederiksvej på ca. 0,9 mio. kr. Sagen vedr. Børnehuset Frederiksvej forventes afsluttet i 2022.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke

Behandling

Miljø-, Bynatur- og Mobilitetsudvalget, Magistraten, Kommunalbestyrelsen.

Historik

Indstilling 19. september 2022, pkt. 161:

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

1. at der omplaceres rådighedsbeløb på 0,9 mio. kr. i 2022 fra procesbevillingen vedr. Børnehuset Frederiksvej til LAR-anlæg ved Skolen på Duevej - og
2. at der anlægsbevilges 0,9 mio. kr. til procesbevilling til voldgiftssagen vedr. LAR-anlæg ved Skolen på Duevej finansieret af det omplacerede beløb.

Bilag

Bevillingsskema - Skolen på Duevej

Punkt 311: Lukket

82.06.00-P20-52-16

Punkt 312: Lukket

20.00.00-A00-5-22